

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Indbydelsesskrift

til

Afgangs- og Aarsprøverne

i

AALBORG KATHEDRALSKOLE

i Juni og Juli 1884.

Aalborg.

Trykt hos Oluf Olufsen.

1884.

Indbydelsesskrift

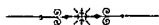
til

Afgangs- og Aarsprøverne

i

AALBORG KATHEDRALSKOLE

i Juni og Juli 1884.

Aalborg.
Trykt hos Oluf Olufsen.
1884.

Efterretninger

om

AALBORG KATHEDRALSKOLE

for

Skoleaaret 1883—84

af

D. H. Bøggild.

I. Lærerne. Fag- og Timefordelingen.

Under 15de Juni 1883 blev konstit. Lærer, cand. philol. *Fabritius* udnævnt til Adjunkt ved Skolen.

Da det maatte ansés for heldigst, at Inspektionen ved Gymnastikundervisningen, der tidligere blev besørget af flere, overtoges af én Mand, som derhos ikke af andre Pligter hindredes i stadig at kunne besørge dette Hverv, bleve samtlige herhen hørende Timer fra Skoleaarets Begyndelse overdragne Kapt. i Forstærkningen *Bierberg*, der tidligere havde haft 8 egentlige Timer. Som Følge heraf udtraadte Kaptajn *J. Møller* fra forrige Skoleaars Slutning af den Forbindelse med Skolen, hvori han som Inspektør over en Del af Gymnastikundervisningen havde staaet siden 1876. Kaptajnen havde ved human Optraeden vundet Disciplenes Hengivenhed og stod altid i et venligt Forhold til Skolens Lærere.

For øvrigt har Lærerpersonalet været det samme, som i Skoleaaret 1882—83.

Fagene have været fordelte mellem Skolens Lærere paa følgende Maade¹⁾:

<i>Rektor</i> : Latin i 6te Klasse samt i II a S,	
Græsk i 4de S.	21 Timer.
<i>Overlærer Dahlenborg</i> : Græsk i 5te og	
3dje Kl.; Fransk i 6te og 5te Kl.	
samt 4de S. og 2 f.	22 ¹ / ₂ Time.

¹⁾ S efter en Klasses Nummer betyder studerende Klasse, M math.-naturvid. Afdeling af 4de S og 3dje S, R Realklasse; 4 f, 3 f, 2 f og 1 f betegne de Afdelinger af Realklasserne, der undervises i 3 fremmede Sprog (Fransk, Tysk og Engelsk), 4 e, 3 e, 2 e og 1 e de Afdelinger af de samme Klasser, der kun undervises i 2 Sprog (Engelsk og Tysk).

Skolens 2 nederste Klasser have været delte hver i 2 Underafdelinger: II a og II b samt Ia og Ib, i hvilke studerende og Realdisciple have haft fælles Undervisning i de fleste af de for dem fælles Fag.

Overlærer <i>Ovesen, R. af D.</i> : Matematik og Regning i 5te Kl., 4de R., 3dje S og II b samt Historie i I a.	20 $\frac{1}{2}$ Time.
Overlærer <i>Ankjær</i> : Latin i 1ste S., Græsk i 6te Kl., Tysk i 6te Kl., 3dje S., 3dje R., 2den R. og 1ste S.	22 Timer.
Adjunkt <i>Wulff</i> : Dansk i 5te Kl., 3dje S., 3dje R og I a R, Oldnordisk i 5te Kl., Latin i 3dje S og II b S, Tysk i 5te Kl. og I b R.	33 —
Adjunkt <i>Winde</i> : Matematik i 4de S og M samt 3dje R, geometrisk Tegning i 4de R og M, 3dje R og M, 2 e og 1 e, Naturlære i 6te, 5te, 4de R og M, 3dje R og M.	26 —
Adjunkt <i>Henningsen</i> : Dansk i 6te Kl., 4de S og R samt i 2den R og I b R, Oldnordisk i 6te Kl., Latin i 5te Kl. og 4de S.	31 —
Adjunkt <i>Herskind</i> : Engelsk i 6te og 5te Kl. samt i 3dje R og I a R, Historie i 6te og 5te Kl. samt i 4de S og R og i 3dje R, Skrivning i 3dje M, 3 e, II a, II b, I a og I b.	35 —
Adjunkt <i>Nielsen</i> : Naturhistorie og Geografi i 4de, 3dje, 2den og 1ste Kl. samt Engelsk i 4de R og I b R.	34 —
Adjunkt <i>Fabritius</i> : Tysk i 4de S, 4de R, II a S, II b S og I a R, Fransk i 4 f, 3dje S, 3 f, II a S, II b S, 1ste S og 1 f, Engelsk i 2den R.	36 —
Konst. Lærer, cand. theol. <i>Wendelboe</i> : Religion i de 4 nederste Klasser, Dansk i II a S og II b S, Historie i 3dje S, II a, II b og I b.	25 —
Konst. Lærer, cand. math. <i>Asmussen</i> : Dansk i 1ste S, Matematik i II a, I a og I b, Frihaandstegning i 4 e, 3 e, 2den R og 1ste R.	29 —
Pastor <i>Repsdorph</i> : Religion i 6te og 5te Kl.	2 —
Timelærer, Pianist <i>Nathan</i> : Sang med alle Klasser	5 —
Kaptajn <i>Bierberg, R. af D.</i> : Inspektion ved Gymnastikundervisningen.	28 —
Oversergent <i>Tidemann</i> (12 T.) og fhv.	

Sergent *Nielsen* (18 T.): Gymnastik og Svømning. (I de 2 ugentlige Timer, i hvilke 6te og 5te Klasse undervises i Hugning, undervise begge Lærerne samtidig.) 30 Timer.

Øvelserne i Skydning, hvori 6te, 5te, 4de M og 4de R deltage, ledes af Kaptajn *Bierberg* med Assistance af Sergent *Nielsen*.

(For Disciplene i 6te og 5te Kl. ere Tysk og Engelsk valgfri Fag. Af 6te Klasses Disciple have 2, af 5te Klasses 3 valgt Tysk; af de øvrige Disciple, der have valgt Engelsk, have i 5te Klasse 4 tillige deltaget i Undervisningen i Tysk.

Af Disciplene i 4de stud. Kl. have 3, af 3dje stud. Kl. ligeledes 3 valgt den matematisk-naturvidenskabelige Retning; af omstaaende Tabel ses det, hvorledes de ere blevne sysselsatte i de 4de S og 3dje S tildelte græske Timer.

Af 4de Realklasses 9 Disciple have 5 faaet Undervisning i Fransk og opgive 3 Sprog til Alm. Forberedelsesexamen.)

Det hvert Fag tillagte Antal Timer ses af efterfølgende Tabel:

∞

	6. Kl.		5. Kl.			4. Kl.			3. Kl.			2. Klasse						1. Klasse						Sum	
												II a.			II b.			I a.			I b.				
	S.	Fæll.	R.	S.	Fæll.	R.	S.	Fæll.	R.	S.	Fæll.	R.	S.	Fæll.	R.	S.	Fæll.	R.	S.	Fæll.	R.	S.	Fæll.		R.
Dansk	2	2	S. » M. 1	2	2	S+M2 M. 1'		3+1'	2		4'	2		4'	3'		3	3'		3		3		3	32
Oldnordisk	2	2																							4
Tysk	(2)	(2)	2		3	2		2	2		3'	2		3'	2'		3	2'		3		3		3	28
Fransk	4	4	2		f. e. 2 »	3		f. e. 3 »	3		f. e. 3' »	3		f. e. 3' »	3''		f. e. 3' »	3''		f. e. 3' »	3''	f. e. 3' »		3' »	33
Engelsk	(2)	(2)			4			4			4'			4'			5			5		5		5	26
Latin	8	8	7			7			8							6'						6'			52
Græsk	5	5	S. 5 M. »			S. 4 1/2 M. »																			19 1/2
Religion	1	1		1		2		2	2		2			2		2		2		2		2		2	15
Historie	3	3	2		3	2		3	2		2			2		2		2		2		2		2	24
Geografi				2		1		1	2		2			2		2		2		2		2		2	12
Naturhistorie				2		1		2	2		2			2		2		2		2		2		2	13
Naturlære	3	2	S. » M. 2'		2'	S. » M. 2'		2'																	9
Mathematik og Regning		1	S+M5 M. 1		6	5 1/2		6	6		6			6		6		6		6		6		6	48 1/2
Geom. Tegning			S. » M. 1'		f. e. 1' e. 1	S. » M. 1'		1'			f. e. » 1'			f. e. » 1'		f. e. » 1'		f. e. » 1'		f. e. » 1'		f. e. » 1'		f. e. » 1'	5
Tegning					f. e. » 1			f. e. » 2			1' » 1'			f. e. » 1'		f. e. » 1'		f. e. » 1'		f. e. » 1'		f. e. » 1'		f. e. » 1'	8
Skrivning						S. » M. 1 1/2		f. e. » 1'	1		f. e. » 1'	1		f. e. » 1'	1		f. e. » 1'	2		(f. kun 1)	2	(f. kun 1)	2		8
Sang	2	2		2		2		2	2		2			2		2		2		2		2		2	5
Gymnastik	4	4		4		4		4	4		4			4		4		4		4		4		4	28
I alt	36	36		36		36		36	36		36			36		36		36		36		36		36	370

De efter nogle Tal i Tabellen anbragte Tegn (' ell. ») betegne Kombinationer af Afdelinger af samme Klasse; () om et Tal betegner vedkommende Fag som valgfrit; 1/2 betegner en ugentlig Time i Halvdelen af Skoleaaret.

2, Disciplene. Afgangsprøverne.

Ved Udgivelsen af Indbydelsesskriftet for forrige Aar var Disciplenes Antal 142. Af disse dimitteredes 8 stud. Disciple og 7 Realdisciple; 6 udgik efter at have bestaaet 4de stud. Klasses Hovedexamen, nemlig: *O. J. Rømer, F. V. Lund, P. Jacobsen, C. G. Schøller, F. U. Johansen* og *C. S. Wibroe* (de 3 sidst nævnte havde bestaaet Examen i matematisk-naturvidenskabelig Retning); desuden udmeldtes der før og efter Hovedexamen i Juli 1883 7 Disciple, nemlig: *Valdemar Strøyberg* og *N. Vesterby* af 3dje stud. Klasse, *A. O. Olufsen, N. C. F. Voss* og *H. O. Jeppmond* af 3dje Realklasse, *V. A. Schjøtz* af 2den Realklasse og *J. A. L. H. French* af 1ste stud. Klasse, hvorimod der optoges 51 nye Disciple. I Løbet af dette Skoleaar er følgende 8 Disciple udgaaede: *F. M. N. Drcsing* af 5te Klasse, *P. F. Jensen* og *C. S. Sørensen* af 4de stud. Klasse, *C. Z. Jensen* af 3dje stud. Klasse, *J. E. Ehlert* af 3dje Realklasse, *H. C. E. Kofoed* af 2den stud. Klasse, *N. J. Schmidt* af 2den Realklasse samt *J. A. Schmidt* af 1ste Realklasse. Hertil komme endnu 2 i Aarets Løb optagne Disciple, *V. C. L. Pugh* i 5te Kl. og *C. S. Jensen* i 1ste stud. Kl., der af Helbredshensyn igjen ere udtagne, den første dog kun midlertidig.

Disciplenes Antal er saaledes nu 157.

I følgende Navneliste anføres Disciplene i de 4 nederste Klasser i den Orden, som tilkommer dem efter Middeltallet af de Nummere, som de have haft i de forløbne Maaneder af Skoleaaret, Disciplene i 6te og 5te Klasse, i hvilke der ikke gives daglige Karakterer, derimod i den Orden, hvori de have siddet hele Skoleaaret. De med * betegnede Disciple ere optagne i dette Skoleaar, og disses Fornavne og Alder samt Faderens Stilling ere angivne. I Fortegnelsen betegnes Realdisciplene i de 2 nederste Klassers Afdelinger ved et efter deres Navne tilføjet R.

6te Klasse.

1. *H. K. S. Jensen.* 2. *C. A. S. N. Petersen.*
3. *Th. A. Müller.* 4. *A. M. Andersen.* 5. *H. I. Panduro.* 6. *N. C. Hansen.* 7. *C. P. Pedersen.* 8. *C. F. Dencker.* 9. *E. T. Malling.* 10. *C. F. F. G. P. Rasmussen.* 11. *J. A. Bang Biering.*

5te Klasse.

1. *J. J. Nielsen.* 2. *R. A. Olsen.* 3. *C. C. Clausen.* 4. *H. C. Bang.* 5. *J. L. Ph. Ankjær.* 6. *P. C. J. Mørch.* 7. *P. C. Wolff.* 8. *H. Dam.* 9. *V. Bierberg.* 10. **Arthur Theobald Stenersen* (født d. 19de Juli 1864, Søn af Murmester Stenersen i Aalborg; gjenoptagen; havde i 1882 taget Realafgangsexamen af højere Grad her ved Skolen). 11. **Niels Søren Jepsen* (født d. 23de Februar 1866, Søn af Kjøbmand Sv. Jepsen i Aalborg; gjenoptagen; havde ligeledes i 1882 bestaaet den nævnte Realafgangsexamen her ved Skolen).

4de stud. Klasse.

1. **Immanuel Kristian Ryge Jensen* (født d. 8de Januar 1868, Søn af Skolelærer J. P. Jensen i Torslev og Broder til Nr. 1 i 6te Kl.). 2. *C. K. Christensen.* 3. **A. J. Andersen, M* (gjenoptagen; se Progr. for 1879—80). 4. *J. F. Møller.* 5. *O. S. Gad.* 6. *Th. Kerstens.* 7. *B. B. Skøtt.* 8. *L. Wolff.* 9. *A. S. Worm, M.* 10. *C. P. J. Petersen.* 11. *Th. R. Sørensen, M.* 12. *C. C. L. J. Clemmesen.* 13. *H. Repsdorph.* 14. *A. C. Møller.* 15. *Th. C. Schultz.* 16. *N. K. Strøyberg.*

4de Realklasse.

1. *V. H. Bentzien.* 2. *S. V. Jensen.* 3. *H. Th. Toft.* 4. *H. Gad.* 5. *V. Galster.* 6. *N. Th. Christensen.* 7. *N. L. Bonnesen.* 8. *Viggo M. A. F. Olufsen.* 9. *V. Herskind.*

3dje stud. Klasse.

1. *M. P. Petersen.* 2. *Th. Østergaard.* 3. *J. V. V. Bach.* 4. *J. I. Jørgensen.* 5. *J. J. K. Løchte.* 6. *J. M. B. Reimuth.* 7. *C. V. Bahnsen, M.* 8. *F. Rahlff.* 9. *V. Strøyberg.* 10. *A. G. Bøving.* 11. *H. A. Schjøtz, M.* 12. *J. M. Møller, M.* 13. *A. Svanholm.*

3dje Realklasse.

1. *H. V. Nielsen.* 2. *P. Vilhelm Olufsen.* 3. *C. S. Lund.* 4. *A. Th. Mørch.* 5. *A. L. Nielsen.* 6. *J. E. Hemme.* 7. *H. L. L. Wiese.* 8. *J. J. Bartels.* 9. *H. H. Kellermann.* 10. *N. C. Zinck.* 11. **Conrad Johan Christian Harhoff Milling* (født d. 9de Juli

1869, Søn af Kjøbmand A. W. Milling i Aalborg).
12. *J. Jensen*. 13. *A. Bolwig*.

2den Klasse a.

1. *J. C. B. Krarup*. 2. *C. F. M. R. Broe*. 3. *J. Fink-Jensen*. 4. *L. G. Godskesen*. 5. *J. C. Christensen*. 6. *K. P. Salicath*. 7. **Frederik Abraham Forman* (født d. 8de November 1870, Søn af Pastor J. V. C. Forman i Næsborg). 8. *P. P. Svanholm*. 9. *C. E. Fisch*, R. 10. *N. F. Sødring*. 11. *H. F. Møller*. 12. *C. F. Jensen*, R. 13. *J. Berg*. 14. *E. Christensen*, R. 15. *J. A. Ahlefeldt-Laurvig*, R. 16. *L. Christensen*, R. 17. *R. B. V. Johansen*. 18. *A. K. J. Beeken*, R. 19. *A. Holm*. 20. *A. V. O. Rafn*.

2den Klasse b.

1. *P. L. Terndrup*. 2. *N. A. Møller*. 3. *S. P. N. Løchte*. 4. *P. C. V. E. Lassen*. 5. *E. Lassen*. 6. *R. C. Møller*. 7. *K. J. Schultz*, R. 8. *C. B. Schultz*. 9. *H. W. Bekkevold*, R. 10. *L. Henius*. 11. *B. Scholten*. 12. *J. H. S. Hansen*. 13. *S. Hald*, R. 14. **Niels Edvard Nielsen*, R. (født d. 26de September 1869, Søn af afd. Skolelærer L. P. Nielsen i Voxlev). 15. *N. O. Christensen*. 16. *Th. Hald*. 17. *J. R. M. E. Tügel*, R. 18. *O. Hald*. 19. *O. G. R. Birk*, R.

1ste Klasse a.

1. **Martin Marinus Andersen Mølbach*, R. (født d. 4de November 1869, Søn af Handelsmand A. H. Mølbach i Aalborg). 2. **Johan Frederik Richardt Christensen* (f. d. 9de Marts 1873, Søn af fhv. Gartner, Invalid J. F. R. Christensen i Aalborg). 3. **Christian Fink-Jensen*, R. (f. d. 8de December 1871, Søn af fhv. Skolelærer H. Fink-Jensen i Aalborg). 4. **Christen Ingvoldsen*, R. (f. d. 26de September 1871, Søn af Skræddermester C. J. Ingvoldsen i Aalborg). 5. **Nikolaj Vilhelm Billenstein* (f. d. 28de September 1869, Søn af Toldforvalter, R. af Db. A. C. Billenstein i Vamdrup). 6. **Ludvig Vilhelm Schoppe Praem*, R. (f. d. 23de Juni 1869, Søn af Telegrafbestyrer S. L. Praem i Aalborg). 7. **Niels Peter Cornelius Nielsen*, R. (f. d. 7de April 1872, Søn af Kobbersmed J. P. Nielsen i Aalborg). 8. **Lars Christian Valdemar Larsen* (f. d. 23de August 1872, Søn af Rigs-

dagsmand, Sagfører, cand. juris J. C. Larsen i Aalborg). 9. **Vilhelm Ernst Emil Petersen* (f. d. 16de Januar 1872, Søn af afd. Kjøbmand E. Th. Petersen i Aalborg). 10. *H. Behrend*. 11. **Ludvig Ammitzbøll* (f. d. 6te Marts 1871, Søn af Proprietær R. Ammitzbøll til Postgaarden). 12. **Ejnar Rechnitzer*, R. (f. d. 27de September 1871, Søn af Kjøbmand P. P. Rechnitzer i Aalborg). 13. **Ove Christian Obel* (f. d. 24de December 1870, Søn af Proprietær T. C. Obel til Frydendahl). 14. **Fritz Westh Hansen* (f. d. 12te August 1872, Søn af Dyrlæge H. P. H. Hansen i Aalborg). 15. **Valdemar Lauritz Berthelsen*, R. (f. d. 31te December 1871, Søn af Værtshusholder J. Berthelsen i Aalborg). 16. **Hjalmar Rechnitzer*, R. (f. d. 1ste December 1872, Broder til Nr. 12). 17. *R. Holm*, R. 18. **Alfred Herskind*, R. (f. d. 12te September 1870, Søn af Kjøbmand N. H. Herskind i Aalborg). 19. **Hans Theodor Petersen*, R. (f. d. 14de April 1871, Søn af Teglværksejer H. Petersen ved Nørresundby). 20. **Oscar Dencker*, R. (f. d. 18de December 1871, Søn af Kreaturhandler A. H. Dencker, Kasted ved Aalborg). 21. **Oscar Thor Wolfgang Obel*, R. (f. d. 29de August 1869, Broder til Nr. 13). 22. **Frederik Christian Richard Petrus* (f. d. 17de Juli 1871, Søn af Distriktslæge P. M. Pitrus i Nibe). 23. **Christian Julius Gustav Bülow* (f. d. 25de Juni 1870, Søn af Bagermester S. J. Bülow i Aalborg).

Iste Klasse b.

1. **Kay Esbensen* (f. d. 22de November 1870, Søn af Forpagter A. Esbensen paa Raakildegaard). 2. **Jens Larsen Mortensen* (f. d. 18de Marts 1870, Søn af Gaardejer M. P. Jensen af Vadumtorp). 3. **Nicolai Esmark Christensen*, R. (f. d. 3dje August 1871, Søn af Stabssergent N. C. Christensen i Aalborg). 4. **Ove Balthasar Bøggild* (f. d. 16de Maj 1872, Søn af Forpagter C. A. H. Bøggild paa Mosegaard). 5. **Lauritz Jacob Jacobsen* (f. d. 26de September 1870, Søn af Arbejdsmand L. Jacobsen i Aalborg). 6. **Laurits Thore Hastrup* (f. d. 4de August 1871, Søn af Proprietær L. Hastrup til Vesterladen). 7. **Aage Pedersen Mølgaard*, R. (f. d. 14de Marts 1871, Søn af Lærer N. M. P. Mølgaard i Aalborg). 8. **Hans Balthazar Worm* (f. d. 20de Oktober 1872, Søn af Kjøbmand B. Worm

i Aalborg). 9. **Carl Andreas Peter Eriksen*, R. (f. d. 29de Marts 1870, Søn af Restauratør L. Eriksen i Aalborg). 10. *M. Mørch*, R. 11. **Johannes Marius Qvist Bendtsen* (f. d. 1ste Juli 1871, Søn af Prokurator C. A. B. Bendtsen i Aalborg). 12. **Axel Repsdorph* (f. d. 20de August 1871, Søn af Pastor S. M. Repsdorph i Aalborg). 13. **Niels Arthur Emil Hoffmeyer*, R. (f. d. 7de December 1871, Søn af Arkitekt S. H. Hoffmeyer i Aalborg). 14. **Carl Christian Mynster Boisen* (f. d. 25de Februar 1872, Søn af Stadslæge P. O. Boisen i Aalborg). 15. **Ehrenfred Hebert Ravnborg* (f. d. 7de November 1871, Søn af Forpagter C. H. Ravnborg paa Tiendegaard). 16. **Victor Johannes Ludvig Petersen*, R. (f. d. 4de Januar 1871, Søn af Maskinmester L. Petersen i Aalborg). 17. **Poul Heinrich Marius Rasmussen*, R. (f. d. 20de September 1871, Søn af Overportør P. Rasmussen i Aalborg). 18. **Alfred Peter Emil Gran*, R. (f. d. 2den September 1870, Søn af Tandlæge J. A. B. Gran i Aalborg). 19. **Anton Emil Staggemeier*, R. (f. d. 25de September 1870, Søn af Kaptajn, R. af Db. A. V. Staggemeier i Aalborg). 20. **Edvin Struckmann*, R. (f. d. 24de April 1872, Søn af Dampskibsfører A. C. Struckmann af Aalborg). 21. **Peder Andersen*, R. (f. d. 10de November 1871, Søn af d. Banevogter N. Andersen ved Aalborg). 22. **Gustav Petersen*, R. (f. d. 16de Januar 1872, Søn af Havnefoged, Dbmd. J. P. Petersen i Aalborg).

Afgangsprøven for studerende Disciple i 1883.

Til denne indstillede sig 8 af Skolens Disciple, hvilke alle bestod Prøven med følgende Udfald:

	Udarbejdelse i Modersmaalet.		Forfatterlæsning.	Latin.		Græsk. fordobl.	Historie. fordobl.	Fransk. fordobl.	Oldnordisk.	Engelsk.	Naturlære.	Points og Hoved- karakter.
	1. Fri Opgave.	2. Bunden Opgave.		Extemp.	Version.							
L. J. C. Ingerslev	mg	ug ÷	ug	mg +	mg +	mg	ug ÷	mg	ug ÷	ug ÷	mg	103; 1. Kar.
S. S. J. Hørlyk.	mg ÷	mg	mg +	ug ÷	g	mg ÷	mg +	mg ÷	ug ÷	mg ÷	g +	93; 1. Kar.
M. K. Barfoed.	mg ÷	mg	mg +	mg ÷	g +	g ÷	mg +	g +	mg	mg	mg	87; 1. Kar.
Chr. Hald.	g ÷	g	mg +	mg	g +	mg	mg ÷	g	mg	mg	mg	86; 1. Kar.
A. F. Gad.	g ÷	mg ÷	ug ÷	mg	g	mg ÷	mg +	g	mg +	(Tysk g +)	g	85; 1. Kar
C. L. Speyer.	g	mg ÷	mg +	g +	g +	mg ÷	g +	g ÷	ug	mg	g +	82; 2. Kar.
V. Terndrup.	g +	mg	mg	g +	mg ÷	g ÷	g +	g	mg ÷	mg	g	79; 2. Kar.
J. O. B. Petersen.	mg	mg	g +	g	g	g ÷	g +	g +	g +	g	g	75; 2. Kar.

I Censuren deltog foruden Skolens Lærere Professorerne *E. Holm* og *Zeuthen* samt Skoleinspektør *Bache* og Overlærer *Kleisdorff*.

Almindelig Forberedelsesexamen i 1883.

Til denne indstillede sig 4 af Skolens Disciple (2 med 3, 2 med 2 levende Sprog). De *bestod* alle med følgende Udfald:

15

	Dansk, mundtlig.	Dansk, skriftlig.	Engelsk.	Tysk.	Fransk.	Historie.	Geografi.	Mathematik.			Natur- historie.	Naturlære.	Orden med skriftl. Exam- arbej- der.	Points.
	fordobl.	fordobl.	fordobl.					Arithm.	Geometri.	Praktisk Regning.				
A. H. Møller.	g +	g +	g	g +	„	mg +	mg	mg +	mg ÷	mg +	mg	g	mg	92 ² / ₃
H. V. Møller.	mg ÷	mg ÷	mg ÷	tg +	„	g	g +	g +	g	g ÷	mg +	mg	mg	86 ² / ₃
F. Hald.	g +	g ÷	g +	g +	g +	g	tg	mg	g	mg	g +	g +	mg	84 ² / ₃
J. A. Jensen.	g +	g ÷	g	g +	mg ÷	g +	g +	g ÷	tg	g ÷	g ÷	tg	mg ÷	71 ¹ / ₃

I Censuren deltog foruden Skolens Lærere Professor Dr. phil. *Zeuthen*.

Aarsprøven i 4de stud. Klasse 1883.

Samtlige Klassens 16 Disciple bestod Prøven, 3 i math.-naturvidenskabelig, de øvrige i sproglig-hist. Retning.
J. J. Nielsen bestod med Udmærkelse. Udfaldet af Prøven ses af følgende Tabel:

	Dansk.	Tysk.	Fransk.	Latin. fordobl.	Græsk. ell. Naturlære.	Natur- historie.	Geografi.	Historie.	Aritmetik.	Geometri.	Points.
J. J. Nielsen.	mg+	ug ÷	ug ÷	ug ÷	ug	ug ÷	ug ÷	ug	ug	ug	85
R. A. Olsen.	mg	mg ÷	mg+	ug ÷	mg+	ug ÷	ug	mg+	mg+	mg ÷	80
C. C. Clausen.	mg ÷	mg ÷	g+	mg	ug ÷	ug	ug ÷	ug	ug ÷	ug	79
O. J. Rømer.	mg ÷	mg	mg	mg ÷	mg+	ug ÷	ug	ug ÷	ug ÷	mg	78
H. C. Bang.	mg+	mg ÷	mg	mg ÷	mg	mg+	ug ÷	ug ÷	mg ÷	mg+	77
J. L. Ph. Ankjær.	mg ÷	ug ÷	ug ÷	mg+	mg+	mg ÷	g ÷	mg	ug ÷	ug ÷	76
P. C. J. Mørch.	mg ÷	g+	mg ÷	mg ÷	mg	mg	ug	ug ÷	ug ÷	mg	75
P. C. Wolff	mg ÷	ug ÷	ug ÷	g+	g	mg ÷	mg	mg	mg	mg ÷	72
F. M. N. Dressing.	mg	mg	mg ÷	g+	mg	ug ÷	mg+	ug ÷	mg ÷	g ÷	71
H. Dam.	mg ÷	mg ÷	mg ÷	mg ÷	mg+	g+	mg ÷	mg	g	g+	69
F. V. Lund.	g+	mg	mg ÷	g ÷	g+	mg	mg ÷	mg+	g	mg ÷	65
C. G. Schøller.	mg	g+	g	g+	N. mg+	tg+	mg+	g+	g+	mg+	65
F. U. Johansen.	mg ÷	mg	tg+	g ÷	N. mg+	mg ÷	g ÷	mg ÷	ug ÷	mg+	62
V. Bierberg.	mg ÷	g	g+	g ÷	g ÷	mg ÷	mg ÷	mg	g ÷	g ÷	58
C. S. Wibroe.	g	tg	tg+	g ÷	N. ug ÷	mg ÷	tg+	mg	ug	mg+	54
P. Jacobsen.	mg ÷	g+	mg	tg+	g ÷	tg+	g+	mg+	g ÷	mdl+	42

1 Censuren deltog foruden Skolens Lærere Professorerne **E. Holm** og **Zenthen**.

lærte uden ad. Wulffs Sproglære. Hver Uge en Stil (Gjenfortælling); Stilen er skreven paa Skolen.

I a R (Wulff): Oplæsning, Gjenfortælling og Analyse efter Wulffs Læsebog for Mellemlærerne, efter hvilken ogsaa flere Digte ere lærte uden ad. Wulffs Sproglære. Hver Uge en paa Skolen skreven Stil (Gjenfortælling og lettere selvavede Fortællinger og Skildringer.)

I b R (Henningsen): Oplæsning, Gjenfortælling og Analyse efter Wulffs Læsebog, hvorefter ogsaa flere Digte ere lærte uden ad. Wulffs Sproglære. Hver Uge en paa Skolen skreven Stil. (Gjenfortælling.)

Oldnordisk.

6te Klasse (Henningsen): Wimmers Læsebog, S. 55—107; af Digtene: Vavtrudnesangen, Trymskvadet og Tankesprog af Hávamál. Iversens Grammatik.

5te Klasse (Wulff): Wimmers Læsebog til S. 53. Iversens Grammatik.

Tysk.

6te stud. Kl. (Ankjær): Schillers Don Carlos og en Del af Lenaus Faust; som Extemporallæsning forskjellige Stykker i Eggers: Deutsches Lehr- und Lesebuch für höhere Lehranstalten, »was heisst und zu welchem Ende studiert man Universalgeschichte« af Schiller, Köstlins Luthernummer af Illustrirte Zeitung, Stykker af Bernhardys Literaturhistorie og Schömanns Antikviteter, forskjellige Digte af Körner, Uhland, Chamisso og flere.

5te stud. Kl. (Wulff): Schiller: Vilh. Tell, Goethe: Hermann und Dorothea, en Del af de sværere Stykker i Hjorts Læsebog og Kellers Mustersamling (til Dels ex tempore). Øvelser i at oversætte fra Dansk paa Tysk. Formlære og Syntax repeterede.

4de stud. Kl. (Fabritius): Flere Stykker af Hjorts tyske Læsebog og Kellers Mustersamling. Formlæren repeteret; Syntaxen læst og repeteret. Til Extemporallæsning benyttet de samme Bøger.

4de Realklasse (Fabritius): Hjorts Læsebog,

S. 113—27, 132—55; Kellers Mustersammlung, S. 9, 14, 18—21, 24—29, 38—42, 54—61, 67—71, 79—92, 109, 114—18. Hjemmelæsning i Hauffs Märchen, S. 35—155. Kursorisk: Hjort, S. 88—108. Formlæren repeteret, Funchs Syntax læst og repeteret.

3dje stud. Kl. (Ankjær): Hauffs Märchen, som Extemporallæsning S. 35—38, 52—88, 215—62. Hjorts tyske Læsebog, S. 21—88, 134—55, 164—73. Formlæren repet. flere Gange.

3dje Realklasse (Ankjær): Hauffs Märchen, som Extemporallæsning S. 35—38, 53—88. Hjorts tyske Læsebog, S. 21—88, 134—55. Formlæren flere Gange repeteret.

II a S (Fabritius): Kapers Læsebog, S. 111—22, 135—46, 167—93. Ankjærs Formlære til de sammensatte Verber.

II b S (Fabritius): Som II a S.

2den Realklasse (Ankjær): Hjorts Læsebog, S. 21—88, 113—22. Ankjærs Formlære.

1ste stud. Kl. (Ankjær): Hjorts Læsebog, S. 21—59. Ankjærs Formlære.

I a R (Fabritius): Kapers Læsebog S. 29—38, 41—43, 64—71, 75—95, 111—17. Ankjærs Formlære.

I b R (Wulff): Kapers Læsebog, S. 1—10, 15—58. Ankjærs Formlære.

Fransk.

6te Klasse (Dahlenborg): Hele Garrigues' Grammatik repeteret. 2 à 3 Stile om Ugen, den ene skreven paa Skolen, i alt 90. Læst les Femmes Savantes af Molière. Baade Lektielæsning og Extemporallæsning efter Herrig og Burguy: la France littéraire. Til Hjemmelæsning er brugt Baruel og Michelsen: Franske Prosastykker, hvoraf henvend Halvdelen er læst i Aar og oversat helt paa Skolen.

5te Klasse (Dahlenborg): Hele Grammatikken efter Garrigues. 3 Stile om Ugen, i alt 100 (hver 14de Dag Stil paa Skolen). Læst betydelige Partier i Herrig og Burguy: la France littéraire. Samme Bogs lettere Stykker ere benyttede til Extemporallæsning, og til Hjemmelæsning er den samme Bog brugt paa samme Maade som i 6te Kl.

4de stud. Kl. (Dahlenborg): Læst 109 Sider i Borrings Études littéraires, 7de Udg., S. 1—20, 46—

83, 119—147, 172—186, 426—436. Læst og repeteret Formlæren efter Garrigues. 25 Stile. I den ene Time om Ugen Extemporallæsning i Alexandre Dumas: Histoire de Napoléon.

4de Realklasse (Fabritius) Borrings Études littéraires, 8de Udg., S. 65—86, 195—206, 275—83, 295—304. Repeteret det forlangte Pensum. Til Hjemmelæsning er brugt Dumas: Napoléon (S. 1—100) og Thiers: Bonaparte en Égypte (S. 23—75). Garrigues' Formlære repeteret.

3dje stud. Kl. (Fabritius): Borrings Études littéraires, 8de Udg., S. 122—74, 275—95. Garrigues' Formlære. 1 Stil egentlig efter Jungs Stiløvelser. Pios Ord til Udenadslæren, St. 1—23.

3dje Realklasse (Fabritius): Borrings Études littéraires, S. 49—65, 122—46, 320—37. Garrigues' Formlære.

II a S (Fabritius): Pios Læsebog for Mellemlæseklasserne, 4de Udg., S. 47—53, 110—13, 127—74. I Garrigues' Sproglaere Kap. 1 og Kap. 3—8. Efter Nytaar 1 Stil egentlig efter Jungs Stiløvelser, begyndt paa Skolen, fuldendt hjemme.

II b S (Fabritius): Som II a S.

2den Realkl. (Dahlenborg): Pios Læsebog for Mellemlæseklasserne, 4de Udg., S. 15—27, 65—89. Grammatik efter Jungs Elementarbog, forfra til 4de Afsnit.

1ste stud. Kl. (Fabritius): Pios Læsebog for Mellemlæseklasserne, 4de Udg., S. 1—21, 32—47, 58—61. Efter Garrigues' Grammatik Hjælpeverberne, de regelmæssige Verber og de uregelmæssige paa er, ir og re.

1ste Realkl. (Fabritius): Pios Læsebog for Mellemlæseklasserne S. 1—20, 32—47. Grammatik som I S.

Engelsk.

6te Kl. (Herskind): 100 Sider af Listovs Læsestykker, 2den Afdeling, og 50 Sider af Løkkes Udvalg af engelske Forfattere. Rosings Formlære læst og repeteret. 1 Time egentlig Extemporallæsning efter Løkkes Eng. Forf. i Udvalg.

5te Kl. (Herskind): Listovs Elementarbog læst og repeteret. Listovs Læsestykker, 2den Afdeling, S. 1—41, 61—117.

4de Realkl. (Nielsen): Listovs Læsestykker,

2den Afdeling, S. 1—103, 118—155, 184—224. Løkkes Læsebog for Mellemklasserne, S. 1—82, 96—111, 119, 198—212, 225—240. En Version ugentlig. Efter Løkkes Grammatik Formlæren og Partier af Syntaxen. Extemporallæsning 1 Time ugentlig efter Dickens' A Christmas Carol og Løkkes Læsebog.

3dje Realkl. (Herskind): Listovs Læsestykker, 2den Afdeling, S. 103—18. Løkkes Læsebog for Mellemklasserne, S. 1—78 og 205—22. Efter Løkke: Engelsk Grammatik til Skolebrug S. 81—130. En Version ugentlig.

2den Realkl. (Fabritius): Listovs Læsestykker, S. 1—98. Efter Løkke: Engelsk Grammatik til Skolebrug hele Formlæren.

1 a R (Herskind): Listovs Elementarbog. Listovs Læsestykker: The wanderer.

1 b R (Nielsen): Listovs Elementarbog.

Latin.

6te Kl. (Rektor): Ciceros Cato major; 1ste Bog af Senecas Breve; ca. 80 Kap. af Tacitus' Annaler (S. 95—148 i Brickas og Thomsens Udvalg); 2den Bog af Virgils Æneide; Horats, Brevenes 1ste og 2den Bog med ars poetica. Det af Forfatterne tidligere læste, der opgives til Afgangsprøven, er repeteret. Thomsens Antikviteter. Tregders Literaturhistorie til Aar 117 efter Kr. Madvigs Grammatik benyttet til Henvisninger. Hver Uge 1 Version (i alt 30). Extemporallæsning: Kielsens Udvalg af Ciceros Breve, S. 50—82 og Flemmers Udvalg af Sølvalderens Forfattere, S. 3—38 (Curtius) og S. 71—86 (Vellejus Paternulus); desuden Livius, 2den Bog, c. 1—30.

5te Kl. (Henningsen): Ciceros Taler pro lege Manilia, pro Ligario, pro Dejotaro; Livius, lib. 2; Senecas consolatio ad Marciam; Horats' Breve, 1ste og anden Bog; af Madvigs carmina selecta: Juvenal og Martial, af Catul de 9 første Digte, af Ovid: Penelope Ulixi. Thomsens Antikviteter; Madvigs Grammatik repet. 1 Version om Ugen. Extemporallæsning: Livius, lib. 1 og efter Flemmers Udvalg: Plinius, og noget af Svetonius.

4de stud. Kl. (Henningsen): Sallusts Catilina (opgives til Examination) og af Jugurtha til Kap.

17; Ciceros Taler mod Catilina (til Examination opgives de tre første); Virgils Æneide 1ste Bog (til Examination opgives de første 500 Vers). Madvigs Grammatik. Hver Uge 1 Stil paa Skolen og 1 hjemme efter Iversens Stiløvelser.

3dje stud. Kl. (Wulff): Ciceros catilinariske Taler og af Blochs Udvalg af Ovids Met. Verdensaldrene, Deucalion og Phaëthon (med nogle faa Forbigaaelser). I Gramm. er Formlæren og Kasuslæren repeteret og af nyt læst Resten af Syntaxen til Kap. 9. Stile efter Iversens Stiløvelser, hver Uge en paa Skolen og en hjemme og af og til mundtlige Øvelser.

II a S (Rektor): Af Cornelius Nepos Miltiades, Themistocles, Aristides, Pausanias og Cimon; 2den Bog af Cæsars Gallerkrig, c. 1—18; 1ste Bog af Phaedrus' Fabler. Efter Madvigs Grammatik er Formlæren repeteret (samtidig er en Del nyt medtaget, deriblandt alle de uregelmæssige Verber) og Syntaxens 1ste Afsnit læst og repeteret. 2 ugentlige — dels mundtlige, dels skriftlige — Stile, snart efter Trojels Stiløvelser, snart efter særlige, af Læreren efter Disciplenes Standpunkt afpassede Opgaver.

II b S (Wulff): Cæsar de bello Gallico, 1ste Bog c. 1—41, og af Corn. Nepos Lysander, Iphicrates, Chabrias, Epaminondas og Pelopidas. Repeteret Formlæren, læst og repeteret Syntaxens første Afsnit. 2 ugentlige Stile efter Trojels Stiløvelser og mundtlig Oversættelse efter samme Bog.

1ste stud. Kl. (Ankjær): Forchhammers latinske Læsebog; det tilsvarende af Formlæren. Skriftlig og mundtlig Oversættelse af Læsebogens danske Stykker og skriftlige grammatikalske Øvelser.

Græsk.

6te Kl. (Ankjær): Homers Iliade, 2den Bog Vers 1—493, 3dje Bog, 6te Bog Vers 237—529. Herodots 3dje Bog til Kap. 142 med Forbigaaelse af Kap. 90—95, 101, 108, 109; Xenofons Erindringer, 3dje Bog, med Forbigaaelse af Kap. 11; Platons Apologi; Lysias for Mantitheos, mod Philon, for den vanføre, læste og repeterede. Det af Forfatterne tidligere læste, der opgives til Afgangs-

prøven, er repeteret. Et Udvalg af Tregders Literaturhistorie er gennemgaaet, ligesom Tregders Mythologi, Christensens Statsliv og Bergs Formlære ere repeterede.

5te Kl. (Dahlenborg): Xenofons Anabasis, 5te Bog (paa 10 Kapitler); Platons Apologi; af Homers Odysseé 2073 Vers (7de, 8de, 9de og 10de Sang); Lysias's Taler for Mantitheos og mod Agoratos (XVI og XIII). Bergs Formlære, Tregders Mythologi fra Heroerne og sammes Literaturhistorie samt Christensens Statsliv gennemgaaede.

4de stud. Kl. (Rektor): Xenofons Anabasis, 3dje Bog samt 1ste Kap. af 4de Bog. Homers Odysseé, 1ste Bog samt 60 Vers af 2den Bog (i alt 503 V.). Bergs Formlære. Af Tregders Mythologi §§ 1—101 og 185—201.

3dje stud. Kl. (Dahlenborg): Bergs Forskole og det tilsvarende i Bergs græske Formlære. De danske Stykker ere skrevne. Af Xenofons Anabasis 1ste Bogs 1ste Kap.

Religion.

6te Kl. (Repsdorph): I Foredrag meddelt den almindelige Kirkehistorie fra Gregor VII til Reformationstiden og derefter særlig Danmarks Kirkehistorie til den nyeste Tid.

5te Kl. (Repsdorph): Gennemgaaet Apostlenes Gjæringer med stadig Henvisning til Apostelbrevene.

4de stud. Kl. og *4de Realkl.* (Wendelboe): Matthæus' Evangelium og enkelte Kap. af Johannes' Evangelium gennemlæste og forklarede.

3dje stud. Kl. og *3dje Realkl.* (Wendelboe): Balslevs Lærebog fra Daabens Sakrament til Bogens Slutning. Hele Bogen repeteret. Assens' mindre Bibelhistorie fra »Jesu Lidelse og Død« til Slutningen. Hele Bogen repeteret.

II a og II b (Wendelboe): Balslevs Lærebog fra 1ste Trosartikel til Daabens Sakrament. Assens' Bibelhistorie fra 7de Afsnit i g. T. til »Jesu Lidelse og Død«. 12 Psalmer.

I a og I b (Wendelboe): Balslevs Lærebog forfra indtil 1ste Trosartikel. Af Assens' Bibelhistorie det gamle Testament til 9de Afsnit. 12 Psalmer.

Historie.

6te Kl. (Herskind): Nordens og Oldtidens Historie efter Thrige samt Middelalderen, den nyere og den nyeste Historie efter Blochs Lærebøger repeterede.

5te Kl. (Herskind): Nordens Historie fra 1660. Oldtidens Historie efter Thriges mindre Lærebog; Middelalderen og den nyeste Tids Historie fra den franske Revolution efter Blochs Lærebog for Realskoler.

4de stud. Kl. (Herskind): Nordens Historie efter Thriges Lærebog for de lærde Skoler.

4de Realkl. (Herskind): Blochs Lærebog for Realskoler.

3dje stud. Kl. (Wendelboe): Af Blochs Lærebog for Realskoler den nyere Historie fra S. 42 til S. 175.

3dje Realkl. (Herskind): Blochs Hist., II., S. 42 til Enden.

II a og II b (Wendelboe): Blochs Lærebog i Historien, I., S. 115 til II., S. 42.

I a (Ovesen): Blochs Lærebog, I., læst og 2 Gange repeteret forfra til Korstogene.

I b (Wendelboe): Som I a.

Geografi (Nielsen).

4de stud. Kl. og 4de Realkl.: Granzows Geografi Nr. 2.

3dje stud. Kl.: Granzows Geografi Nr. 2. S. 164—232.

3dje Realkl.: Som 3dje stud. Klasse.

II a: Granzows Geografi Nr. 2, S. 118—178.

II b: Som II a.

I a: Granzows Geografi Nr. 2, S. 55—118.

I b: Som I a.

Naturhistorie (Nielsen).

4de stud. Kl. og 4de Realkl.: Lützens Lærebog i Zoologien Nr. 2 og Strøms Botanik.

3dje stud. Kl. Lützens Lærebog i Zoologien Nr. 2, S. 173—273.

3dje Realkl.: Som 3dje stud. Kl.

II a: Lützens Lærebog i Zoologien Nr. 2, S. 86—173. Strøms Botanik, S. 31—76.

II b: Som II a.

I a.: Lütkens Lærebog i Zoologien Nr. 2, S. 1—115.

I b.: Som *I a.*

Naturlære (Winde):

6te Kl.: Karl Schmidts Lærebog i Fysik fra S. 113 (Smeltning) til »Lyden« og Jørgensens Astronomi fra andet Kapitel (Jorden). Derefter Repetition af det hele Pensum.

5te Kl.: Karl Schmidts Lærebog i Fysik (3dje Udgave) til S. 113 og Jørgensens Astronomi til 2det Kapitel (Jorden).

4de stud. Kl. M. og *4de Realkl.*: Lorenz' kortfattede Naturlære: Afsnittene om Legemernes Bevægelse, Lyden, Lyset, Magnetismen og Elektriciteten. Derefter Repetition af det hele Pensum.

3dje stud. Kl. M. og *3dje Realkl.*: Lorenz' Naturlære forfra til »Legemernes Bevægelse« (S. 33) samt Afsnittene om Varmen og Magnetismen.

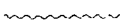
Mathematik og Regning.

5te Kl. (Ovesen): De til Forstaaelsen af Naturlærens mere matematiske Dele og Astronomien nødvendige Sætninger af Trigonometrien og Stereometrien, navnlig Kuglens Theori, ere gennemgaaede og indøvede; dernæst ere forskjellige Dele af Arithmetikken og Geometrien repeterede i Form af praktiske Øvelser, saasom Ligningers Opløsning, Logarithmeregning, Arealberegninger o. s. v.

4de stud. Kl. (Winde): Geometri efter Mundt: Læst Figurers Forvandling og Lighedannedhed, dernæst repeteret hele Plangeometrien. Arithmetik efter Steens Algebra: Læst Logarithmer, exponentielle Ligninger, sammensat Rentes Regning og Rækker; dernæst repeteret det hele Pensum efter Assens' elementære Arithmetik og Steens Algebra. Regning: Øvelser i Reguladetri, Delingsregning, Kjæde-regning, Procentregning, Udmaaling af Flader og Legemer. Til Besvarelse hjemme og paa Skolen givet 1 à 2 Opgaver ugentlig, i alt omtrent 70 Opgaver.

4de Realkl. (Ovesen): Det samme som 4de stud. Kl.

3 Privatister, der tidligere havde bestaaet Realafgangsexamen af højere Grad, underkastede sig og *bestod* følgende Prøver: *A. Th. Stenersen* i Latin (skriftlig og mundtlig) og Græsk med Kar. ug÷ og ng, *N. S. Jepsen* i de samme Fag med mg+ og ug÷, *H. R. Panduro* i Latin (skriftlig og mundtlig) med g÷. En fjerde Privatist, *Viggo Pedersen* (se Program for 1883), *bestod* derimod *ikke* Prøven i lat. Stil. Med Ministeriets Tilladelse underkastede han sig da paa ny samme Prøve i December 1883 og *bestod* da med Kar. g+.

Til **Realafgangsexamen af lavere Grad**, der blev afholdt for sidste Gang i Maj 1883, indstillede sig med Skolens Samtykke 3 Disciple af 3dje Realklasse, *J. J. Th. Nansen*, *P. J. F. Hansen* og *J. S. Jepsen*. De *bestod* Prøven med følgende Udfald:

	Dansk, skriftlig.	Dansk, mundtlig.	Tysk.	Historie.	Geografi.	Naturhistorie.	Aritmetik.	Geometri.	Skrivning og Tegning.	Points.
J. J. Th. Nansen.	g	mg	mg	mg	mg	g	g	mg	mg	57
P. J. F. Hansen.	g	mg	mg	g	mg	mg	g	g	ug	56
J. S. Jepsen.	g	g	tg	mg	mg	mg	mg	ug	mg	54

Kun Skolens Lærere deltog i Censuren.

De af Skolen til denne Prøves skriftlige Del givne Opgaver vare:

1. *Dansk Stil, fri Opgave.*

Menneskets Pligter imod og Rettigheder over Dyrene.

2. *Dansk Stil, bunden Opgave.*

De danske Rovfugle.

3. *Regneopgaver.*

1. A, B og C fragte i Forening et Skib og indlade deri:

A 963 Td. Rug, vurderede til 11 Kr. 25 Ø. pr. Td.,

B 1188 Td. Byg, vurderede til 10 Kr. 35 Ø. pr. Td.,

C 675 Td. Havre, vurderede til 7 Kr. 65 Ø. pr. Td.

Skibet tager Skade paa Rejsen, og Udbedringen koster 3226 Kr. 56 Ø. Deraf betaler Skibets Ejer $37\frac{1}{2}$ p. C., medens det øvrige fordeles paa Ejerne af Ladningen i Forhold til Værdierne. Hvor meget bliver det for hver af dem?

2. $\sqrt{847} + \sqrt{1575} - \sqrt{2268} + \sqrt{175} - \sqrt{1008}$.

3. Af Ligningen

$$a^3 b^5 + c^3 x^5 = a^5 b^3$$

bestemmes x , udtrykt ved a , b og c . Udtrykket bringes paa en logarithmisk Form, og Værdien beregnes for

$$a = 7,0164,$$

$$b = 1,75,$$

$$c = 0,252.$$

Den 23de November 1883 indstillede Apotheker-elev *Niels Olesen*, den 22de December s. A. Discipel paa Hobro Apothek *Anton Fuglsang*, den 8de Maj 1884 Exam. pharm. *Otto Hammer Rasmussen* fra Nykjøbing paa Mors og Elev paa Aalborg Løveapothek *Andreas Tønnesen* sig her ved Skolen til den for Farmaceuter anordnede Prøve i Latin og *bestod* alle Prøven, de to førstnævnte med Kar. g, den tredje med g÷, den fjerde med g+.

~~~~~

3. Skolens Beneficier.

A. *De Beneficier, hvortil Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet udnævner* efter Rektors Indstilling, have i Skoleaaret 1883—84 været tildelte følgende Disciple:

Fri Undervisning og mellemste Stipendium (70 Æ):

A. M. Andersen, Th A. Müller, H. J. Panduro, C. P. Pedersen, J. J. Nielsen og R. A. Olsen.

Fri Undervisning og laveste Stipendium (40 Æ):

C. F. F. G. P. Rasmussen, H. C. Bang, C. C. Clausen og C. K. Christensen.

Fri Undervisning: N. C. Hansen, C. F. Dencker, N. S. Jepsen, C. S. Sørensen, J. F.

Møller, C. P. J. Petersen, A. J. Andersen,
M. P. Petersen, J. I. Jørgensen og C. F.
M. R. Broe.

Undervisning mod halv Betaling: B. B. Skøtt,
V. Herskind, J. M. B. Reimuth, H. V.
Nielsen, A. L. Nielsen, H. L. L. Wiese,
H. H. Kellermann, A. Th. Mørch, N. A.
Møller, S. P. N. Løchte, P. C. V. E.
Lassen, P. L. Terndrup, J. C. Christensen
og C. E. Fisch.

Fri Undervisning som extraordinær Gratist
(Lærersøn): J. L. Ph. Ankjær.

Fri Undervisning som ordinære Gratister
(i Henhold til Finansloven): J. F. R.
Christensen og L. J. Jacobsen.

Højeste Stipendium (100 R): Th. Kerstens,
Th. Østergaard, J. V. V. Bach og C. V.
Bahnson.

Mellemste Stipendium (70 R): A. C. Møller,
J. J. K. Løchte og J. Fink-Jensen.

Laveste Stipendium (40 R): J. L. Ph. Ankjær,
E. Lassen og N. F. Sødring.

B. *E. Taubers Jubellegat*, hvortil Rektor udnævner,
tildeltes A. M. Andersen og R. A. Olsen (40 R
til hver).

C. *Det Thuresonske Legat* for uformuende For-
ældres Sønner, fødte i Aalborg, til hvilket Byens
Magistrat i Forening med Rektor udnævner, til-
deltes Disciplene C. F. Dencker, C. F. F. G. P.
Rasmussen, C. C. Clausen, M. P. Petersen, C.
V. Bahnson og H. V. Nielsen (omtr. 24 R til
hver).

D. *Det Moltkeske Legat* for Embedsmænds Sønner,
hvortil Lensgreve Moltke til Bregentved udnæv-
ner, blev oppebaaret af Disciplene J. A. Bang
Biering og J. L. Ph. Ankjær (80 R til hver).

E. *De Kyndeske Præmier* (8 R til hver) tilkjend-
tes efter Hovedexamen i 1883 for de to bedste
franske Stile i hver af de to øverste Klasser
L. J. C. Ingerslev og M. K. Barfoed af 6te Kl.,
H. K. S. Jensen og Th. A. Müller af 5te Kl.,
samt for de to bedste *latinske* Stile i 4de Kl.
J. J. Nielsen og R. A. Olsen.

F. *Af Flidsbelønninger* for Dmitterede tilfaldt den
Reitzerske (omtr. 10 R) L. J. C. Ingerslev;

den Thestrupske (omtr. 6 $\mathfrak{R}$) tilkjendtes S. S. J. Hørlyk.

- G. *Nis Nissens Legat* fordeltes ved Lærerkollegiets Beslutning af 20de December 1883 paa følgende Maade:

Af de $\frac{4}{5}$, i alt 861 $\mathfrak{R}$ 06 Ø, for uformuende Disciple, der vise god Opførsel, uddeltes

en Portion paa 51 $\mathfrak{R}$ 06 Ø til H. K. S. Jensen,

fire Portioner paa 50 $\mathfrak{R}$ hver til A. M. Andersen,

Th. A. Müller, C. P. Pedersen og J. J. Nielsen,

fire Portioner paa 40 $\mathfrak{R}$ hver til H. I. Panduro,

C. F. Dencker, C. F. F. G. P. Rasmussen og

R. A. Olsen,

fem Portioner paa 30 $\mathfrak{R}$ hver til N. C. Hansen,

H. C. Bang, C. C. Clausen, J. L. Ph. Ankjær,

og N. S. Jepsen,

fire Portioner paa 25 $\mathfrak{R}$ hver til I. K. R. Jen-

sen, C. K. Christensen, A. J. Andersen og M.

P. Petersen,

ti Portioner paa 20 $\mathfrak{R}$ hver til Th. Kerstens, J.

F. Møller, C. P. J. Petersen, J. I. Jørgensen,

J. V. V. Bach, Th. Østergaard, J. M. B. Rei-

muth, J. J. K. Løchte, C. V. Bahnson og C. F.

M. R. Broe.

Af den $\frac{1}{5}$, i alt 215 $\mathfrak{R}$ 26 Ø, for Disciple, som

udmærke sig ved Flid og Sædelighed, men egent-

lig ikke behøve Understøttelse, uddeltes

en Portion paa 25 $\mathfrak{R}$ 26 Ø til C. A. S. N.

Petersen,

to Portioner paa 25 $\mathfrak{R}$ hver til F. M. N. Dresing

og A. Th. Stenersen,

to Portioner paa 20 $\mathfrak{R}$ hver til P. C. J. Mørch

og H. Dam,

to Portioner paa 15 $\mathfrak{R}$ hver til O. S. Gad og B.

B. Skøtt,

syv Portioner paa 10 $\mathfrak{R}$ hver til J. C. B. Krarup,

J. Fink-Jensen, K. P. Salicath, J. C. Christensen,

P. L. Terndrup, P. C. V. E. Lassen og S. P.

N. Løchte (flere af disse Disciple trænge til

Understøttelse, men optoges her, fordi de ved

deres Flid og gode Opførsel havde gjort sig

værdige til en Opmuntring, og der ikke var

Plads til dem under den 1ste Afdeling).

- H. Af Renterne for 1882—83 af *Godsejer, cand. juris* N. E. W. Hansens *Legat* betaltes Ud-

gifterne til Vedligeholdelsen af Etatsraad Taubers Gravsted (9 $\mathcal{K}$). Restbeløbet (231 $\mathcal{K}$) anvendtes efter Rektors Bestemmelse til Understøttelse for 5 finke og trængende Disciple saaledes, at der tildeltes C. P. Pedersen 60 $\mathcal{K}$, M. M. A. Mølbach og C. Fink-Jensen hver 50 $\mathcal{K}$, A. P. Mølgaard 40 $\mathcal{K}$ og P. H. M. Rasmussen 31 $\mathcal{K}$.

~~~~~

4. Uddrag af Skolens Regnskab for Finansaaret 1883—84.

A. Skolens Kasse.

Indtægt.

1.	Kassebeholdning efter forrige Aars Regnskab	3744 \mathcal{K} 86 Ø
2.	Jordebogsindtægter og Indtægter af Kirker og Præstekald	12108 — 11 —
3.	Renter af Skolens Kapital og Kassebeholdning	168 — 76 —
4.	Teilmans Legat og Renter af Bibliothekets Kapital	45 — 50 —
5.	Skolekontingenter	15451 — » —
6.	Indtægter af Aalborg Hospital	828 — 16 —
7.	Forskjellige Indtægter	70 — 53 —
8.	Indtægt af Lejestedet	700 — » —
9.	Tilskud fra Skolefonden	15500 — » —
10.	Indeholdt af Gager til Dækning af Præmier til Livsforsikringsanstalten	1098 — 20 —
11.	Decisionsposters Berigtigelse	» — » —
		49715 \mathcal{K} 12 Ø

Udgift.

1.	Tienderefusioner	1275	36.	69	Ø
2.	Skatter og Afgifter af Tiender	829	—	61	—
3.	Udgifter i Anledning af Auktioner over Tiendekorn	34	—	83	—
4.	Lønninger til:				
	a. faste Lærere	28776	—	»	—
	b. Inspektor	200	—	»	—
	c. Pedel	394	—	»	—
5.	Timeundervisning	5415	—	»	—
6.	Udgifter ved Lejestedet	228	—	99	—
7.	Tilskud til Bibliothek og Samlinger	733	—	42	—
8.	a. 1. Skolebygningens Vedligeholdelse	942	—	71	—
	2. Hovedreparationer	222	—	75	—
	b. Leje af Skolelokaler	50	—	»	—
	c. Inventariets Vedligeholdelse	935	—	94	—
9.	Brændsel og Belysning	1118	—	28	—
10.	Skatter af Skolegaarden	303	—	82	—
11.	Forskjellige løbende og tilfældige Udgifter:				
	a. Rengjøring	420	—	95	—
	b. Porto, Protokoller og Skrivematerialier	250	—	27	—
	c. Program og Skolehøjtideligheder	224	—	20	—
	d. Andre Udgifter	37	—	15	—
12.	Regnskabsføring	680	—	»	—
13.	Undervisning i Skydning	241	—	84	—
14.	Lønningsforskud og Præmier til Livsforsikringsanstalten	1144	—	12	—
15.	Dyrtidstillæg	617	—	33	—
16.	Kassebeholdning	4630	—	10	—
17.	Decisionsposters Berigtigelse	8	—	12	—
		49715	36.	12	Ø

B. Stipendiefonden.

Indtægt.

1.	Kassebeholdning fra forrige Aar	254	36.	57	Ø
2.	Oplagspenge i Sparekassen	2124	—	76	—
3.	Renter af Kapitaler og Oplagspenge	1550	—	42	—
		3929	36.	75	Ø

Udgift.

1.	Udbetalt Stipendier, Præmier og Oplagspenge	1213	℔	76	Ø
2.	Udbetalt det Thuresonske Legat	140	—	70	—
3.	Udbetalt Renter af Bibliothekets Kapital	5	—	50	—
4.	Regnskabsføring	31	—	01	—
5.	Oplagspenge i Sparekassen	2216	—	14	—
6.	Kassebeholdning	322	—	64	—
		<hr/>		3929	— 75 —

C. Taubers Legat

til Juni og December Terminer, 40 ℔ hver Gang, er udbetalt i Juli og Januar.

D. Proprietær Nissens Legat.

Indtægt.

1.	Kassebeholdning fra forrige Aar	»	℔	»	Ø
2.	Oplagspenge i Sparekassen . . .	1561	—	44	—
3.	Renter af Kapital og Oplagspenge	1116	—	32	—
		<hr/>		2677	℔ 76 Ø

Udgift.

1.	Udbetalt Oplagspenge til Kandidater	471	℔	48	Ø
2.	Udbetalt Halvdelen af Legatrenter til Disciple	660	—	66	—
3.	Regnskabsføring	40	—	»	—
4.	Oplagspenge i Sparekassen	1505	—	62	—
5.	Kassebeholdning	»	—	»	—
		<hr/>		2677	— 76 —

E. Proprietær Hansens Legat.

Renterne, 240 ℔, ere anvendte dels til Vedligeholdelse af Rektor Taubers Gravsted, dels til Understøttelse af Disciple.

5. Oversigt over, hvad der er læst eller præsteret i Skoleaaret 1883—84.

Dansk.

6te Klasse (Henningsen): Sigurd Müllers Literaturhistorie fra: Den Oehlenschläger-Grundtvigske Tidsalder. Hele Literaturhistorien repeteret. Læst Holbergs politiske Kandestøber og Erasmus Montanus, Oehlenschlägers Sanct Hansaften-Spil og Helga og Yrsa. Desuden det meste af Flors og S. Müllers Læsebøger. 1 Stil hver 14de Dag. Svensk efter Hammerich.

5te Klasse (Wulff): Winkel Horns Literaturhistorie til Oplysningens Tidsalder med tilhørende Literaturprøver i rigt Omfang. 2—3 Stile om Maa-neden. Svensk efter Hammerich.

4de stud. Klasse (Henningsen): Nordisk Mythologi, knyttet til Oplæsning af Oehlenschlägers Nordens Guder og Grundtvigs Optrin af Nordens Kæmpeliv. Desuden Oplæsning af forskellige Forfattere. 1 Stil om Ugen.

4de Reaklasse (Henningsen): Som 4de stud. Kl. I en af de særskilte Timer Øvelser i Oplæsning, Analyse m. m. (se S. 36); i en anden gennemgaaet Dorphs græske Mythologi og læst noget svensk. 1 Stil om Ugen.

3dje stud. Kl. (Wulff): Nogle Digte lærte uden ad; Oplæsning af forskellige Stykker af danske Forfattere; Analyse. 1 Stil om Ugen.

3dje Reaklasse (Wulff): Som 3. stud. Kl. Desuden Oplæsning af Homers Odysseé.

II a S (Wendelboe): Wulffs Læsebog for Mellemklasserne benyttet til Oplæsning og Analyse; flere Digte lærte uden ad. Grammatikken repeteret. Stilene, 1 Gang ugentlig, have enten været Gjengivelse af et fra den øvrige Undervisning kjendt Stof eller selvlavede Fortællinger, Skildringer og lign.

II b S (Wendelboe): Som II a S.

2den Reaklasse (Henningsen): Wulffs Læsebog for Mellemklasserne benyttet til Oplæsning og Analyse; flere Digte lærte uden ad. Grammatikken repeteret. 1 Stil om Ugen (Gjengivelse af et bekjendt Stof).

1ste stud. Kl. (Asmussen): Oplæsning, Gjenfortælling og Analyse efter Wulffs Læsebog for Mellemklasserne. Efter samme Læsebog ere flere Digte

3dje stud. Kl. (Ovesen): Geometri efter Mundt: Læst og repeteret fra 4de Kapitel, »Konstruktioner«, til »Udmaalning«, tillige repeteret det i Fjor læste. Arithmetik: Læst og repeteret Steens Algebra fra Stykke 25 : »Rod« til 25, 5, endvidere Ligninger af 1ste og 2den Grad med 1 og flere ubekjendte; dernæst repeteret fra »Maal« i Assens' Arithmetik og denne ud tillige med »Potens« og »Rod« efter Steen. Omtrent 70 skriftlige Opgaver.

Regning: Øvelser i Reguladetri, Delingsregning, sammensat Reguladetri og Procentregning.

3dje Realkl. (Winde): Ligesom 3dje stud. Kl. med Undtagelse af, at Repetitionen er begyndt i Mundts Geometri fra »Cirklen«, i Assens' Arithmetik fra »Proportioner«.

II a (Asmussen): Læst og repeteret 2 Gange Julius Petersens Plangeometri forfra til Nr. 75 (regelmæssige Figurer). Assens' Arithmetik læst og repeteret fra »Proportioner« og ud (ikke Kubikrods Udtagning). Af Steens Algebra er læst og repeteret »Potens« og »Rod« til noget ind i Stykke 25. Regning: Reguladetri, Delingsregning, sammensat Reguladetri og Procentregning.

II b (Ovesen): Som II a.

I a (Asmussen): Geometri: Mundtlig gennemgaaet Læren om Rumstørrelserne. Arithmetik: Læst og repeteret 2 Gange Assens' Arithmetik til Proportioner med Øvelser paa Tavlerne. Regning: Brækregning, Reguladetri og Hovedregning.

I b (Asmussen): Som I a.

Geometrisk Tegning (Winde):

4de Realkl.: Plangeometriske Tegninger, navnlig Konstruktion af algebraiske Udtryk, Figurers Forvandling og ligedannede Figurer.

3dje Realkl., 2 e og 1 e: Begyndelsesgrundene af plangeometrisk Tegning.

Frihaandstegning (Asmussen).

4 e og 3 e: Frihaandstegning efter Hetsch's 24 Øvelsestavler samt skyggede Fortegninger.

2den og 1ste Realkl.: Chr. V. Nielsens »Nyt Kursus i elementær Frihaandstegning«, C.

Rasmussens »Progressivt ordnede Fortegninger«, Hetsch's Øvelsestavler samt nogle andre Fortegninger.

I alle Klasser ere Figurerne efter Hetsch's og Chr. V. Nielsens Fortegninger gjengivne i en fra Forbilledets forskjellig Størrelse.

Sang (Nathan).

De 5 ugentlige Timer have været fordelte saaledes, at 6te, 5te og 4de Klasse have haft 1 Time, 3dje Kl. 1 Time, 2den Kl. 1 Time og 1ste Kl. 1 Time. Til Sammensang er anvendt 1 Time.

Gymnastik.

Disciplene have deltaget i Gymnastik og militære Øvelser fordelte paa 7 Hold; det ældste Hold, 6te og 5te Klasse, har tillige haft Hugning. Ved Skoleaarets Slutning deltog 145 Disciple i Øvelserne.

Svømning har fundet Sted i Tidsrummet fra 6te Juni til 14de Juli 1883 og er fortsat efter Sommerferien til Slutningen af August Maaned. I Svømmeøvelserne deltog 152 Disciple.

Skydning.

31 Disciple have deltaget i Skydningen. Der er skudt i alt i 48 Timer. Alle have skudt baade paa 100 og paa 180 Alen.

Resultatet af Skydningen:

Disciplenes Antal.	Afstand.	Skud.	Træffere.	Points.	Totalsum.	Middeltal.
31	100	465	407	739	1146	2,5
31	180	1830	1470	2314	3784	2,1.
I alt 31		2295	1877	3053	4930	2,3.

Der er skudt 620 Skud i støttet Anslag (Resten i frit Anslag). Med Bagladevaaben, dels Ingeniørkarabinen, dels Fodfolksriflen, er gjort 290 Skud i frit Anslag. Hver Discipel har skudt 30 Skud med

Salonriffel, og forberedende Skydeøvelser ere jævnlig afholdte.

Præmieskydning afholdtes den 28de April. Skydningen foretoges paa 180 Alen. 29 Disciple deltog, og hver gjorde 5 Skud i støttet Anslag, i alt med Omskydning 160 Skud.

Af de udsatte Præmier, af hvilke 1ste Præmie var 3 Bøger og en Portemonnaie, 2den en Bog, 3dje en Solskærm, tilfaldt:

- 1ste Præmie *H. T. Toft* af 4de Realklasse med
16 Points;
2den — *V. C. L. Pagh* af 5te stud. Klasse med
16 Points;
3dje — *C. P. Pedersen* af 6te stud. Klasse med
15 Points.

- Til *Afgangsprøven* opgive de studerende Disciple, i Modersmaalet: Literaturhistorien efter *S. Müller*; specielt Holberg. Der er læst *Holbergs* politiske Kandestøber og Erasmus Montanus, *Oehlen-schlägers* Helge og Yrsa og Sanct Hansaften-Spil, samt for Resten som Literaturprøver det meste af, hvad der findes hos *Flor* og *S. Müller*.
- i Latin: *Ciceros* Taler mod Catilina; 1ste Bog af *Senecas* Breve; af *Tacitus'* Annaler c. 80 Kap. (*Brickas* og *Thomsens* Udvalg, S. 95—148); 1ste Bog af *Virgils* Æneide; *Horats*, 1ste og 2den Bog af *Oderne* samt 1ste Bog af *Brevene*. (Desuden er der i de 2 sidste Skoleaar læst, statarisk: *Livius*, 1ste Bog; 2den Bog af *Virgils* Æneide; 2den Bog af *Horats'* Breve med *ars poetica*; *Senecas* consolatio ad Marciam; ex tempore: Efter *Flemmers* Udvalg af Sølvalderens Forfattere (ældre Udgave): S. 3—38 (*Curtius*), S. 71—86 (*Vellejus Paterculus*), S. 107—137 (*Suetonius*), S. 157—176 (*Plinius min.*); efter *Kiel-sens* Udvalg af *Ciceros* Breve S. 50—82; *Terents'* *Andria*; *Livius*, 2den Bog, c. 1—30.
- i Græsk: *Homers Iliade*, 1ste Bog, 2den Bog Vers 1—493, 3dje Bog, 6te Bog Vers 237—529; af *Odysseen* 2den, 3dje og 4de Bog (i alt af Homer 3635 Vers); *Herodots* 3dje Bog til Kap. 142 med *Forbigaaelse* af Kap. 90—95, 101, 108 og 109; *Xenofons* *Erindringer*, 3dje Bog med *Forbigaaelse* af Kap. 11; *Xenofons* *Anabasis*, 1ste Bog; *Platons* *Apologi*

- og sammes Kriton; *Lysias* for Mantitheos, mod Filon, for den vanføre.
- i Oldnordisk: Af *Wimmers* Læsebog Prosastykkerne fra S. 55 og af Digtene: Vavtrudnesangen, Trymskvadet og Tankesprog af Hávamál. (Desuden læst i de to sidste Skoleaar S. 1—55 i samme Bog).
- i Engelsk: *Listovs* Læsestykker, 2den Afdeling, S. 1—41, 61—85, 98—117 og 155—170; *J. Løkke*, Engelske Forfattere i Udvalg, S. 215—220, 278—288, 348—362, 365—369, 397—404 og 409—420.
- i Historie: Den gamle Historie efter *Thriges* mindre Lærebog for de lærde Skoler; Middelalderen, den nyere og den nyeste Tid efter *Blochs* Lærebog for Realskoler; Nordens Historie efter *Thriges* Lærebog for de lærde Skoler.
- i Naturlære: *Karl Schmidts* Lærebog i Fysik med Undtagelse af Stykkerne om Lyden og Lyset.
- i Astronomi: *Jørgensens* Astronomi.

Til almindelig Forberedelsesexamen opgives:

- i Dansk: *Holberg*: Den politiske Kandestøber og Erasmus Montanus; *Oehlenschläger*: Nordens Guder og Aladdin; *Ewald*: Fiskerne; *Wessel*: Kjærlighed uden Strømper; *Grundtvig*: Optrin af Nordens Kæmpeliv; *Blicher*: De tre Helligaftener; *Hauch*: Haldor; *Hertz*: Svend Dyrings Hus.
- i Engelsk: *Listovs* Læsestykker, 2den Afdeling, S. 61—85 og 126 Sider af *Løkkes* Læsebog, (heraf omtr. $\frac{1}{6}$ Poesi). Ang. det hele Pensum, der er læst, se S. 27—28.
- i Tysk: Statarisk: *Hauffs* Märchen, S. 163—253; *Hjorts* Læsebog, S. 50—88, 113—27, 134—55; i *Kellers* Mustersammlung det S. 25 opgivne. (Deraf opgives til Examen: *Hjort*, S. 50—88, 113—127, 134—155 og af *Keller* S. 9, 14, 18—21, 24—29, 38—42, 79—92.) Kursorisk Læsning i *Hauff* og *Hjort* (S. 49—87, 235—38, 240—46).
- i Fransk: Statarisk: *Pios* Læsebog, 4de Udg., S. 92—110, 127—35, 141—63; *Borrings* Etudes littéraires, 8de Udg., S. 4—23, 49—86, 122—150, 184—206, 275—283, 295—304. (Deraf opgives til Examen: *Borrings* É. 1., S. 13—23, 49—86, 122—150, 184—194.) Hjemmelæsning i *Dumas*: Napoléon (S. 1—100).

- Kursorisk: *Thiers*: Bonaparte en Égypte, S. 23—75.
- i Historie: *Blochs* Lærebog for Realskoler.
- i Geografi: *Granzows* Lærebog Nr. 2.
- i Naturhistorie: *Lützens* Lærebog i Zoologien Nr. 2 og *Strøms* Botanik.
- i Naturlære: *Lorenz'* kortfattede Naturlære.
- i Arithmetik: *Assens'* Begyndelsesgrunde i Arithmetik; *Steens* elementære Algebra (se Side 32).
- i Geometri: *Mundts* Plangeometri; *Chr. Møllers* Grundtræk af Læren om Rumstørrelser (se Side 32).

6. Skolebibliotheket og de videnskabelige Samlinger.

I den efterfølgende Fortegnelse over Bibliothekets Tilvæxt til Slutningen af April Maaned ere de med * betegnede Skrifter sendte fra Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet. Ordningen er i Overensstemmelse med Hovedfortegnelsen, som findes i Indbydelsesskriftet for 1858. Hvor Trykkestedet ikke er angivet, er det Kjøbenhavn.

I. Theologi.

- A. Nyt Tidsskrift for udenlandsk theologisk Litteratur, udg. af L. Gude, 1883, 1—4 H.
Theol. Tidsskrift for d. danske Folkekirke, udg. af H. V. Sthyr, 1—2 H. 1883.
- D. Hans Knudsen. Om Jesu Christi Person og Liv, 2den Afd., 12—13 H. 1883—84.
- E. Kirkehistoriske Samlinger, udg. af Selskabet for Danmarks Kirkehistorie ved H. F. Rørdam, 4de Bd., 3dje H. 1883.
Frederik Nielsen. Karakteristiker og Kritiker. 1884.
H. F. Rørdam. Danske Kirkelove fra 1536—83, 3dje H. 1883.

III. Rets- og Statsvidenskab. Statistik.

- A. Lovtidende for 1883, Nr. 17—41, og for 1884 Nr. 1—16.
Ministerialtidende for 1883, Nr. 16—48, og for 1884, Nr. 1—15.
- * Love og Expeditioner, vedkommende Kirke- og Skolevæsen, udg. af Skibsted. 1882. Udg. 1883.
- * Forslag til Finantslov for 1884—85, § 21.
- * Samling af Love og Anordninger, 1875—80; 5—6 H. (Slutn.). 1879—81.
- * Samling af Love og Anordninger, 1881—85; 1—2 H. 1881—82.

- B. Kongl. dansk Hof- og Statskalender for 1884.
 *Statistisk Tabelværk, 4de Række, Litr. A, Nr. 2; B, Nr. 3;
 C, Nr. 3; D, Nr. 5. 1883.
 * Statistiske Meddelelser, 3—4 Bind. 1882.

IV. Lægevidenskab.

- * G. Bjerrum. Undersøgelse over formsans og lyssans i forskj. øjensygdomme. 1882. (Disp.)
 * J. Bondesen. Om den antiseptiske Behandling af complic. Fracturer. 1883. (Disp.)
 *Chr. Gram. Undersøgelser om de røde Blodlegemers Størrelse. 1883. (Disp.)
 * F. Grünfeld. Om Hernia foraminis ovalis. 1883. (Disp.)
 * H. v. Harten. Bidrag til Bedømmelsen af antiseptisk Osteotomi. 1883. (Disp.)
 * A. Holmer. Om Ulcus corneae serpens. 1883. (Disp.)
 S. Laache. Die Anämie. Kristiania 1883. (Gave.)
 * I. Liisberg. Studier over nogle physiske Cavernesymp-
 tomer. 1883. (Disp.)
 * H. Mygind. Om Jodoformens Anvend. til Saarbehandling. 1883. (Disp.)
 * F. Berlème-Nix. Om Diphtheritis i Svælget. 1882. (Disp.)
 A. L. Nordvall. Granskning af de yttranden, som på kgl. Maj:ts befaling afgifvits rörande vivisektionen. Stock-
 holm 1883. (Gave.)
 * H. Pontoppidan. Den kroniske Morfinisme. 1883. (Disp.)
 * J. V. Wickmann. Anatomiske Studier over medfødte Hjertefejl. 1883. (Disp.)

V. Naturlære og Astronomi.

- K. Prytz. Elektriciteten, populær Fremstilling. 2—7 H. 1883—84.
 Tidsskrift for Physik og Chemi, udg. af A. Thomsen under Medvirkning af K. Prytz og Th. Thomsen, 1883, 4—12 H., 1884, 1—4 H.

VI. Matematik.

- Tidsskrift for Mathematik, udg. af J. P. Gram og H. G. Zeuthen. 1883, 2—6 H., 1884, 1—4 H.
 Karl Schmidt. Nye Tavleregningsopgaver. Odense 1883. (Gave.)

VII. Naturhistorie.

- A. Archiv für Naturgeschichte, herausg. von Troschel. Berlin 1873, I—VI; 1874, I—VI; 1875, III—IV; 1879, VI; 1880, VI; 1881, V—VI; 1883, II—V; 1884, I.
 Tidsskrift for populære Fremstillinger af Naturvidenskabens, udg. af Lütken og Warming. 1883, 2—6 H., 1884, 1 H.
 B. F. v. Hellwald. Naturgeschichte des Menschen. 32te—44te Lief. Stuttgart 1882—83.
 I. C. Schjødt. Naturhistorisk Tidsskrift. 3dje Række, 13de Bd., 3 H., 14de Bd., 1—2 H. 1883—84.

- VIII. Geografi. Topografi. Rejsebeskrivelser. .
 Résumé des travaux de l'expédition polaire Danoise, publ. par

l'Institut météorologique Danois. 1884. (Gave.)

A. Petermann. Mittheilungen über wichtige Erforschungen auf dem Gesamtgebiete der Geografi, herausgeg. von Dr. E. Behm. 28 Bd., 5—12 H. Gotha 1883.

A. Petermann. Ergänzungshefte, Nr. 72—73. Gotha 1883.

I. L. Ussing. Fra Hellas og Lilleasien i Fornæret 1882. 1883.

W. F. A. Zimmermann. Der Erdball und seine Naturwunder, 62—79te Lief. Berlin 1883.

Uddrag af Aalborg Byraads Forhandling for 1882. Aalborg 1883. (Gave.)

IX. Historie.

- A. Historisk Archiv, udg. af Granzow og Thrige, 1883, 5—12 H., 1884, 1—4 H.
Historisk Tidsskrift, redig. af C. F. Bricka, 5te Række, 4de Bd., 1—2 H. 1883.
W. Oncken. Allgem. Geschichte in Einzeldarstellungen. 65te—82te Abth. Berlin 1883—84.
- D. *Aarsberetninger fra det kgl. Gehejmearchiv, 6te Bd., 7de H. (Slutn.), 1882; 7de Bd., 1883.
N. Bache. Nordens Historie. 28—33 H. 1883—84.
V. A. Bloch. Lærebog i Historien, 1ste D., 5te Udg. 1882.
* E. Gigas. Grev Bernardino de Rebolledo, spansk Gesandt i Kjøbenhavn 1648—59. 1883. (Disp.)
F. Winkel Horn. N. F. S. Grundtvigs Liv og Gjærning. 1883.
A. D. Jørgensen. Fyrretyve Fortællinger af Fædrelandets Historie.
J. Kinch. Ribe Bys Historie og Beskrivelse. 6—7 H. Odder 1883.
V. Klaussen. Større Udtog af Danmarkshistorien. 3dje Udg. 1883. (Gave.)
Troels Lund. Danmarks og Norges Historie, I, 5 (Dagligt Liv; Fødemidler). 1883.
H. Martensen. Af mit Levnet. 2—3 Afd. 1883.
Sigurd Müller. Grundtræk af den nordiske Mythologi. 1883.
Personalhistorisk Tidsskrift, udg. af Samfundet for dansk-norsk Genealogi og Personalhistorie. 4de Bd., 2—4 H. 1883.
Samlinger til jydsk Historie og Topografi, 9de Bd., 3—4 H. Aalborg 1883.
* S. Birket Smith. Om Kjøbenhavns Universitetsbibliothek før 1728. 1883.
J. Vahl. Slægtetog over Afkommet af Christjern Nielsen, 4de H. 1883. (Gave.)
- E. Antiquarisk tidsskrift för Sverige, 7de d., 1—3 h. Stockholm 1883.
J. L. Motley. Opstanden i Nederlandene og Grundlæggelsen af den hollandske Republik. Overs. fra Engelsk. Udg. af F. Meldahl. 1—3 Bd. 1882.
- G. Den nyeste Tids Opfindelser (Opfindelsernes Bog, VIII) 2—11 H. 1883—84.

X. Filologi.

- C. Forhandling paa det andet nordiske Filologmøde, udg. af G. Storm. Kristiania 1883.

- Nordisk Tidsskrift for Filologi og Pædagogik. Ny Række, 6te Bind, 2—3 H. 1883—84.
- D. M. C. Gertz. Udvalgte Skrifter af Lukianos med Fortolkninger. 1883.
- E. *C. F. Kinch. Quæstiones Curtianae criticae. 1883. (Disp.)
T. Maccii Plauti comoediae. Recens et enarr. I. L. Üs-sing. Vol. IV, pars II. 1883.
P. Voss. Udvalg af lat. Klassikere med oplys. Anmærkninger til Brug for Middelskolen. 2den Udg. Kristiania 1883. (Gave.)
- F. S. Sørensen. Om Mahābhārata's Stilling i den indiske Literatur. 1883. (Disp.)
- K. Bastian Dahl. Die lateinische Partikel Ut. Kristiania 1882. (Gave.)

XI. Nyere Sprog og Literatur.

- A. I. Hoffory. Oldnordiske Consonantstudier. 1883. (Disp.)
- B. O. Borchsenius og F. Winkel-Horn. Dansk Læsebog. 1883.
— — — — — Hovedværker i dansk Literatur. I—II. 1883.
N. F. S. Grundtvigs Poët. Skrifter, 3—5 D. 1882—83.
Henrik Ibsen. Gildet på Solhaug. 2den Udg. 1883.
Christian Molbech og Karen Margrethe Rahbek. En Brevvexling, udg. af Chr. K. F. Molbech. 1883.
Knud Lyne Rahbek. Vers og Prosa. Med Indledning af Winkel-Horn. 1883.
O. Kalkar. Ordbog til det ældre danske Sprog, 5—6 H. 1883.
A. Larsen. Svensk—Dansk—Norsk Haandordbog. 1884.
- C. *A. Hansen. Addison som litterær Kritiker. 1883. (Disp.)
*F. Rønning. Beovulfs-Kvadet, literat.-hist. Undersøgelse. 1883. (Disp.)
- E. E. Mätzner. Französ. Grammatik. 2te Auflage. Berlin 1877.
Molière. Nouvelle édition publiée sous la direction de M. Ad. Regnier. Tome VIII. Paris 1883.
Chr. Sick. Fransk—dansk—norsk Haandordbog. 1883.

XII. Pædagogik. Skole- og Universitets- efterretninger.

- A. Vor Ungdom. Tidsskrift for Opdragelse og Undervisning, udg. af Pio. Trier og Voss. 1883, 3—6 H., 1884, 1—2 H.
- B. *Efterretn. om Seminariet paa Jonstrup for 82—83. 1883.
* — om Ranum Seminarium for samme Tid. 1883.
* — om Skaarup Seminarium for samme Tid. Odense 1883.
*Erklæringer ang. en Revision af Undervisningsplanen for Middelskolerne og Gymnasierne. Christiania 1882.
*Forelæsninger og Øvelser ved Kjøbenhavns Universitet og den polytekniske Lærestalt, 1ste og 2det Semester 1883.
*Fortegnelse over Studerende, der i 1883 have tilendebragt Afgangsexamen ved de lærde Skoler.
C. Goos. Aarvog for Kjøbenhavns Universitet o. s. v. for 1864—71, 2det Binds 1ste og 2det H. 1883.

*C. Goos. Aarbog for Kjøbenhavns Universitet o. s. v. for 1878—79. 1880.

*C. Goos. Aarbog for Kjøbenhavns Universitet o. s. v. for 1881—82. 1883.

*Indbydelsesskrift til Universitetets Reformationsfest 1882. (F. Johnstrup: Om de geologiske Forhold i den nordlige Del af Vendsyssel.)

*Indbydelsesskrift til Universitetets Fest i Anl. af Kongens Fødselsdag 1883. (E. Holm: Om det Syn paa Kongemagt, Folk og borgerlig Frihed, der udviklede sig i den dansk-norske Stat i Midten af det 18de Aarhundrede (1746—1770).)

*A. C. P. Linde: Indholdsfortegnelse til Meddelelser ang. de lærde Skoler for 1857—78. 1883.

*A. C. P. Linde: Meddelelser ang. de lærde Skoler for 1879—81. 1883.

*Stockholms högskola. Styrelsens berättelse för år 1881.

* Skoleprogrammer.

a. Danske for 1883:

Aarhus; Frederiksborg (C. Berg: 1. Til Overvejelse; 2. Et Stykke af en Skoletale); Herlufsholm (Dr. Forchhammer: Nogle Skolespørgsmaal, IV.); Horsens (C. Jørgensen: Meddelelser om Studenter fra Horsens lærde Skole 1780—1851; C. Iversen: Den forberedende Undervisning); Metropolitanaskolen; Nykjøbing; Odense; Randers; Reykjavik (for 1882. Supplement til Islandske Ordbøger, 2den Samling); Ribe (N. E. Øllgaard: Dansk—norsk Literaturhist. i Omrids [Forts.]); Roskilde; Rønne (G. S. Jørgensen: Tillæg til Fortegnelsen over Skolens Bogsamling); Sorø (I.H. Bang: Udkast til Souverainitets Historien af J. Langebek, fortsat); Viborg; Borgerdydsskolen i Kjøbenhavn. Borgerdydsskolen paa Kristianshavn. Fredericia Latin- og Realskole. Haderslev Læreres Skole. Hjørring Realskole. Kolding Latin- og Realskole. Lyceum. Mariboës Skole. Slagelse Realskole. Vejle Latin- og Realskole. Det v. Westenske Institut.

b. Svenske for 1883;

Christiansstad. Falun (J. Lidén: berättelser af Stora Koppertorget's historia, utgifna af Dr. Billengren). Gefle (E. W. Petterson: Om de Franska hjälpverben). Göteborg. Göteborgs Realgymnasium. Göteborgs Realläroverk. Halmstad. Helsingborg. Hernösand. Hudiksvall. Jönköping. Kalmar. Karlskrona (I. Asklöf: Iakttagelser under en resa till Tyskland, Schweiz och Frankrika i vetenskapligt syfte). Karlstad. Linköping. Luleå. Lunds privata Elementarskola. Karolinska Kathedralskolan i Lund. Malmö. Norrköping. Nyköping (A. Bagge: Nyköping läroverks bibliotek. I. Läroverksprogram och kataloger). Skara (S. F. Dahlgren: Högskolan i Athen under 4de årh. e. K.). Stockholm: Högra Realläroverket; Högre Latinläroverket å Norrmalm etc.; Nya Elementarskolan

(E. J. Östrand: Om Sabbaten); Beskowska skolan (Några ord om sjelfverksamhet); Wallinska Flickskolan; Högre Latinläroverket å Södermalm; Lyceum för flickor. Strengnäs Sundsvall. Umeå. Upsala. Fjellstedtska skolan i Upsala. Wenersborg. Westerås. Westervik. Wexjö. Wisby. Örebro (K. Ahlén: Om verbets syntax i den äldre fornsvenskan). Östersund (Fortsättning af realkatalog öfver Östersunds allm. läroverks bibliotek).

c. Norske for 1882:

Aalesund (Rejseberetning af Overlærer Bugge). Arendal. Bergen. Tanks Skole i Bergen. Christiania. Aars' og Voss' Latin- og realskole (Bestyrerne: I anledning af den paatænkte revision af de høiere skolers undervisningsplan). Gjertsens Skole (Skolens besvarelse af en række spørgsmaal vedrør. de høiere skolers undervisningsplan). Andersens Latin- og Realskole (Tale ved Skolefesten 1881). Drammen. Fredrikshald. Hamar (Rektor Horn: 1. Nogle bemærkninger om geografundervisningen og de geografiske Lærebøger; 2. Forhandlinger i anledning af forberedelsesklassernes forbindelse med pigeskolen). Kongsberg. Kristiansand. Lillehammer (Skoleraadets Erklæring ang. den paatænkte Revision af Undervisningsplanen). Molde. Skien. Thronhjelm (Katalog over Skolens naturvidenskabelige Samlinger.) Tromsø.

XIII. Encyklopædi. Bogkundskaab.

*Chr. V. Bruun. Aarsberetninger og Meddelelser fra det store kgl. Bibliotek, 3dje Binds 8de H. 1883.

Nordisk Boghandlertidende. 17de Aargang, Nr. 48—56, og 18de Aargang, Nr. 1—46.

Svenskt Boklexikon, Åren 1830—65, II, h. 11—54. Stockholm 1883—84.

Verzeichniss der Bücher, Landkarten etc., welche vom Januar bis zum December 1883 neu erschienen sind. Leipzig 1883—84. (Gave.)

XIV. Tidsskrifter af blandet Indhold.

Literarisches Centralblatt für Deutschland. 1883, Nr. 19—52; 1884, Nr. 1—18. Leipzig.

Nordisk tidsskrift för vetenskap, konst och industri, utgifven af den Letterstedtska föreningen. 1883, 3—8 h.; 1884, 1—2 h. Stockholm.

Revue des deux mondes, 1ste Maj 1883 til 15de April 1884. Paris.

XV. Tegning. Musik. Gymnastik. Blandinger

I. Amsinck. Lærebog i Gymnastik. 1883. (2 Exempl.)

V. Sanné. 2 Væggetavler til Træffeøvelser.

— Træffeøvelser til Brug ved Skoler og Seminarier 2det forøg. Oplag. 1882.

Discipelbibliotheket.**Indtægt.**

Kontingent	36	ℳ	»	Ø
Beholdning	26	—	»	—
	<hr/>			
	62	ℳ	»	Ø

Udgift.

Indkjøb af Bøger	5	ℳ	50	Ø
Bogbinderarbejde	7	—	70	—
	<hr/>			
	13	ℳ	20	Ø
Beholdning	48	ℳ	80	Ø

Den naturhistoriske Samling

er bleven forøget med:

Troglodytes parvulus. Gave af C. J. C. H. Milling.
 Pennatula phosphorea. Gave af E. T. Malling.
 Kokoner af en Silkespinder. Gave af F. Hald.

Den fysiske Samling

er i dette Skoleaar bleven eftersét af Hr. Instrumentmager Weitzmann, og adskillige Reparationer og Fornyelser ere foretagne. Nogle Tilføjelser ere komne til enkelte ældre Apparater, hvoriblandt maa fremhæves:

Til Faldmaskinen: elektrisk Udløsning og Klokkespil.

Til Centrifugalmaskinen:

et Regulatorapparat,
 et Rør til at vise Opvarmning ved Gnidning,
 et Apparat med vippende Rør og Spande,
 en Glaskugle til Vand og Kvægsølv.

Ved Tilbytning mod nogle gamle ubrugelige Apparater, hørende til en Elektricismaskine, erhvervedes:

en Glaspost,
 en Flydevægt (Mælkeprøver) og
 nogle tomme Thermometerrør.

7. Særskilte Meddelelser.

1. **Min. Skrivelse af 11te Maj 1883:** I Anledning af Hr. Rectors Forespørgsel i behagelig Skrivelse af 6. dennes om det kan tillades Discipel N. N., der er indmeldt til almindelig Forberedelsesexamen med begge fremmede Sprog, som ikke ere obligatoriske, at fritages for Prøven i det ene af disse Sprog, nemlig Fransk, skulde Ministeriet tjenstligst tilbagemelde, at man overensstemmende med sin Udtalelse i en Skrivelse af 23. f. M. til Rektor ved Aarhus Kathedralskole maa fastholde, at en Discipel efter sket Indmeldelse til Examen bør være forpligtet til at underkaste sig Prøven i alle 3 Sprog, indtil han forlader Examen, og at der, naar Nogen faar saa slet en Karakter i et eller to Sprog, at han derved ikke kan bestaae Examen, ikke kan indrømmes ham Ret til at forlange denne Karakter annulleret, for derved at opnaae at have bestaaet den mere indskrænkede Prøve med kun to fremmede Sprog.

2. **Cirkulære af 18de Maj 1883** (til Bestyrere af Realskoler): Fra dertil Delegerede af et, ifølge privat Indbydelse, den 22de Juli 1882 i Veile afholdt Møde af 19 Bestyrere af væsentlig ensartede Realskoler har Ministeriet under 15de August s. A. modtaget et Andragende, hvori de forskjellige Ønsker, om hvilke Deltagerne i Mødet enstemmig samlede sig, bleve formulerede og meddelte Ministeriet. Et af disse gik ud paa, at Udgivelse af særlige Programmer fra Realskolerne maatte blive afløst af en af Undervisningsinspektionen i statistisk-overskuelig Form udarbejdet Aarsberetning om Realskolerne, støttet paa Meddelelser, som disse skulde have at afgive ved Udfyldelsen af Skemaer, der aarlig bleve dem at tilstille.

Med den Begyndelse for Øie, som er gjort med Ogtagelsen af de private og særskilt bestaaende kommunale Realskoler i de efter Ministeriets Foranstaltning udgivne »Meddelelser om det lærde Skolevæsen for 1857 til 1878« (Side 546 ff.), har Ministeriet betænkt at benytte disse »Meddelelser« til at give de Efterretninger om Realskolerne, som i det indgivne Andragende ønskes sammendragne i en Aarsberetning for at afløse de aarlig fra de enkelte Skoler udgivne Programmer. Med de omtalte »Skolevæsens-Meddelelser« stiller Forholdet sig for Øieblikket saaledes, at der i Løbet af den forestaaende Sommer kan ventes udgivet et Hefte, hvorved »Meddelelserne« ville blive oparbejdede indtil Udgangen af Aaret 1881. Det derefter følgende Hefte er paatænkt at skulle omfatte Aarene 1882 og 1883, og ventes at kunne udkomme i Oktober eller November Maaned 1884. Da dette Hefte saaledes vil komme til at medtage den almindelige Forberedelsesexamen efter Anordningen af 30te August 1881, efterat den første Gang er afholdt i Juni Maaned 1883, synes det passende at lade den almindelige Aarsberetning om de paagjældende Realskoler tage sin Begyndelse i dette Hefte med Skoleaaret 1883—84. Ministeriet tænker sig som almindelig Orden, at Bidraget til Aarsberetningen fra enhver Skole tilstilles Ministeriet inden Udgangen af April Maaned for det løbende Skoleaar, og at den Aargang af »Meddelelserne om det lærde Skolevæsen«, hvori

Aarsberetningen skal optages, udgives inden Udløbet af Oktober Maaned s. A. Udgangspunktet for de Efterretninger, som den enkelte Skole hver Gang har at meddele, bliver saaledes Begyndelsen af Skoleaaret (første Gang 1883—84) og Efterretningerne afsluttes med Skolens Tilstand Tiden noget før Hovedexamen (første Gang April 1884). De Meddelelser, som til den ovennævnte Tid indsendes fra Skolebestyrerne, ville saaledes ikke kunne medtage Dimittenderne til den almindelige Forberedelsesexamen ved Slutningen af det paa-gjældende Skoleaar. Da det imidlertid er ønskeligt, at Beretningen om disse og de afholdte Examiner finder Plads i »Meddelelserne« om det Skoleaar, hvori Examen er afholdt, vil der, umiddelbart efterat Examen er tilendebragt, være at indsende til Ministeriet en Indberetning om denne og dens Udfald, affattet i den skematisk Form, som nedenfor vil findes nærmere betegnet. De Forandringer, der iøvrigt maatte foregaa med Skolen fra den Tid, da Bidraget til Aarsberetningen er afgivet, indtil Skoleaarets Slutning, maa derimod henvises til Optagelse i Beretningen for det følgende Skoleaar.

Til Lettelse ved Arbeidet, saavel med at tilveiebringe Bidragene for de enkelte Skoler som med at sammenarbejde disse, har Ministeriet ladet affatte de medfølgende Skemaer, ved hvis Udfyldning i det Væsentlige det statistiske Stof for hvert Skoleaar vil være givet. Men hvor fremskudt en Plads dette end indtager i en sammentrængt Aarsberetning, bør dog derfor ikke i en saadan forbigaaes hvad der hører til hver enkelt Skoles Historie og dens Skæbne i de vekslede Tider. Med Hensyn hertil og til de medfølgende Skemaer skal Ministeriet tilføje følgende Bemærkninger.

1. Skemaerne maa hvert Aar ledsages af en Beretning om de Foranstaltninger eller Forandringer, vedrørende Skolens Forhold og Stilling i det Hele, som i Aarets Løb ere trufne eller foregaaede. Dertil vil høre for de Skoler, som ikke allerede have fundet Plads i »Meddelelserne om det lærde Skolevæsen«, en Fremstilling af Skolens Oprindelse og Forhold til Staten og de kommunale Myndigheder, Bestyrerens og Lærernes Kaldelsesmaade samt hvad særligt maatte være at bemærke om Skolens Formaal og Plan overhovedet. I Almindelighed har man, som Gjenstand for denne Del af Beretningen tænkt sig Foranstaltninger eller Forandringer, som angaa Skolens indre Ordning i det Hele, saasom Udvidelse af Undervisningens Maal (hvis, eksempelvis nævnt, studerende Klasser sættes i Forbindelse med Skolen), Forøgelse af Klassernes Antal, Udfærdigelse af ny Skoleplaner eller Skolereglementer (hvilke da ordlydende maa meddeles), større Anskaffelser af Skolemateriel og Undervisningsapparater, (videnskabelige Samlinger, større Forøgelser af disse) og desl., Bygningsforetagender af større Betydning og hvad der overhovedet kan være af Interesse, som Vidnesbyrd om den Maade, hvorpaa Skolen bestræber sig for at imødekomme Tidens Fordringer, saavel med Hensyn til Undervisningen, som i hygieinisk Retning og i Henseende til Disciplenes Behandling.

2. Fremdeles ønskes af de Skoler, som ikke allerede ere optagne i »Meddelelserne«, meddelt udenfor Skemaerne en fuldstændig Fortegnelse over Lærerne (Bestyreren derunder indbefattet) ved Skolen med Tilføielse af hver Enkelts Per-

sonalia (Examens kvalifikation, tidligere Stilling, Ansættelsestid ved Skolen osv.).

For de andre Skoler bliver alene at berette om Afgangen og Tilgangen i Lærerpersonalet i det paagjældende Skoleaar med de fornødne Personaloplysninger.

3. Angaaende den ved Skolen afholdte almindelige Forberedelsesexamen vil, saavidt skjønnes, tilstrækkelig Veiledning være givet paa det medfølgende Skema II., som til Oplysning herom bliver at udfylde.

4. Det samme gjælder Skolens Lektionsplan, som bedes affattet efter det vedlagte Skema III. med Tilføielse, saaledes som det er angivet paa Skemaet, af de hver Lærer tildelte Fag og Timer samt de brugte Lære- og Læsebøger.

5. Discipeltallet i Skolen, Disciplenes Fordeling i Klasserne, Afgang og Tilgang samt deres Forældres Livsstilling vil tilstrækkeligt blive meddelt ved Udfyldning af det vedlagte Skema IV., som vil findes affattet i Overensstemmelse med hvad der ovenfor er bemærket om Udgangspunktet for det statistiske Stof i enhver af de aarlige Beretninger.

6. Skolebetaling og Fripladser.

Særligt udenfor Skemaet I., der indeholder en Generaloversigt over Skolerne, bedes opgivet, hvilke Forandringer i Skolebetalingen der for de Skolers Vedkommende, som allerede ere optagne i »Meddelelserne«, senere ere foregaaede, samt hvormeget der udenfor de egentlige Skolepenge erlægges i Indskrivnings-, Brænde- og Dimissionspenge.

Om Fripladserne ønskes paa samme Maade Oplysning om, hvormange der i Aarets Løb ere tildelte ved Hjælp af Tilskud af Staten eller Amtet eller Kommunen paa Stedet, og om hvormange Disciple der af Skolens Bestyrer selv er tilstaaet enten Friplads eller Nedsættelse af Skolebetalingen. Haves der ved Skolen Pengestipendier, maa tilføies, hvorledes og til hvormange disse ere fordelte.

Endnu vil en Angivelse være ønskelig af de Forældres Livsstilling (grupperede i samme Klasser som paa Skema I.), hvis Børn have nydt Beneficier.

7. Tilskud til Skolen fra Staten eller Amtet eller Kommunen eller andenstedsfra. Forsaavidt der allerede i »Meddelelserne« herom haves Oplysning, behøves kun Bemærkning om de senere dermed foregaaede Forandringer. I modsat Fald ønskes udførlig Meddelelse om Forholdet.

8. Indtægter og Udgifter ønskes opgivne efter Skolens Regnskab, saavidt muligt efter Regnskabet's forskjellige Indtægts- og Udgiftsposter. I ethvert Fald maa for Udgiftssidens Vedkommende særligt opføres Lærerlønningerne og Udgifterne til de egentlige Skoleformødenheder. Indeholdes der af Lønningerne Bidrag til Pension for Lærerne, maa dette særligt bemærkes.

Naar Programmerne tænkes afløste efter alt det Forudskikkede, vil der selvfølgelig i Aarsberetningerne savnes de i Programmerne sædvanlige udførlige Fortegnelser over Disciplene i hver Klasse med Tilføielse af Forældrenes Navne og Stillinger, endvidere Oversigter over det i hver Klasse Læste og Examenskemaet for det løbende Aar m. v. Ihvorvel dette maa erkjendes at være et Savn, skjønnes dette dog ikke at være nogen Hindring for at iværksætte den paatænkte

Forandring, da det altid vil staa de Skolebestyrere, som ønske at raade Bod paa Mangelen, aabent, enten paa faa trykte Blade eller igjennem de lokale Tidender, at henvende sig til deres Publikum med mindre Meddelelser.

Efter det ovenfor Bemærkede ville de medfølgende Skemaer med dertil hørende yderligere Beretning i Overensstemmelse med hvad, der er udtalt om de enkelte Punkter, ikke være at tilstille Ministeriet førend henimod Udgangen af April Maaned 1884. Men Ministeriet har desuagtet ikke villet undlade allerede nu at sætte Dhrr. Bestyrere i Kundskab om Foranstaltningen for at lette dem Arbeidet første Gang ved betids at gjøre Dem bekendt med det.

3. Cirkulære af 4de Juni 1883: Af det herhos vedlagte Exemplar af en fra Ministeriet under 18de Maj d. A. udgaaet Rundskrivelse vil det behageligst erfares, hvorledes Ministeriet har søgt at imødekomme et fra de private og blandede private og kommunale Realskolars Side udtalt Ønske om, at Udgivelsen af særlige Programmer fra disse Realskoler maatte blive afløst af en i statistisk overskuelig Form udarbejdet Aarsberetning om Realskolerne.

Endskjøndt nu Aalborg Kathedralskole vel ikke falder ind under denne Foranstaltning, anser Ministeriet det dog for meget ønskeligt og magtpaaliggende, saavidt muligt, under de aarlig udgivne Meddelelser om det lærde Skolevæsen og Realskolevæsenet at samle alt, hvad der hører til at tilvejebringe et nogenlunde fuldstændigt statistisk Materiale for Realundervisningen i hele Riget.

Til denne Hensigt udbeder Ministeriet sig de medfølgende Skemata IV og II udfyldte og derefter hertil indsendte, Skema IV selvfølgelig kun udfyldt for Realdisciplenes Vedkommende, inden Udgangen af hvert Aars April Maaned, første Gang i 1884, og Skema II ligeledes hvert Aar umiddelbart efterat den almindelige Forberedelsesexamen er afholdt ved Skolen, første Gang i Aaret 1883.

Til Benyttelse for Fremtiden medfølge nogle flere Skemaer.

4. Cirkulære af 31te Maj 1883: Paa Ministeriets derom nedlagte allerunderdanigste Forestilling har det behaget Hans Majestæt Kongen allernaadigst at approbere den paa Foranstaltning af Gymnastikinspektøren af Chefen for Hærens Gymnastikskole, Kaptajn af Fodfolket J. Amsinck udarbejdede Lærebog i Gymnastik til Brug ved den gymnastiske Undervisning i de lærde Skoler og i Real-, Borger og Almueskolerne samt paa Skolelærerseminarierne.

Ved at meddele Hr. Rektoren Ovenstaaende, tilføier Ministeriet, at Bogen vil være at erholde gjennem enhver af Landets Boglader.

5. Undervisningsinspektionens Beretning om de i 1883 kontrollerede Examina ved de lærde Skoler og Realskolerne.

Ligesom tidligere maa Inspektionen i Aar udtale sin Anerkjendelse af den Flid og Dygtighed, hvormed der i det hele arbejdes i Skolerne, de private saavelsom de offentlige, om der end hist og her kan være Anledning til mindre Ud-

sættelser paa Examinationen eller paa Enkeltheder i Kravenes Form og Omfang.

Saaledes stiller det sig ingenlunde med Privatisterne. Som sædvanligt findes der iblandt disse adskillige velforbredte og dygtige Studerende, især ved Provinsskolerne. Men det store Flertal af de talrige Privatister, som indstille sig ved de københavnske Privatskoler, er efter de sagkyndige Dommeres Udsagn, omtrent i alle Fag slet forberedte, umodne, vel eller under Lavmaalet af de Kundskaber, som maa fordes af dem, ligesom der er en umiskjendelig Bestræbelse hos dem for paa ethvert Punkt at komme igjennem med det mest knebne Minimum i alle Retninger. Fra dem komme fortrinsvis sjudske og daarlige skriftlige Arbejder, grove Misforstaaelser af Texten i fremmede Sprog, gamle, som nye, Oversættelse paa slet Dansk, daarlig Oplæsning af Prosa, som af Vers, slet Udtale af nyere Sprog. Prøves de i det Pensum, der efter Reglerne skal opgives til fjerde Klasses Examen, men som Privatisterne maa medtage til Afgangsprøven, foruden hvad der iøvrigt forlanges, saa er deres Redegjørelse ikke sjældent saa slet, at man faar det Indtryk, at de have stolet paa ikke at blive hørte deri. Det vilde være ubilligt, om man vilde tillægge de private Dimissorer og Lærere den overvejende Del af Skylden herfor. I Hovedsagen maa Privatisternes ringe Udvikling vel tilskrives den yderst tarvelige Fordannelse, hvormed mange af dem tage fat paa Studeringerne, den for sene Alder, hvori de begynde paa mange forskellige Fag, deriblandt saa vanskelige, som Latin og Græsk, den Travlhed, hvormed de stille efter at faa Examen fra Haanden, og den deraf følgende forcerede Undervisning, som bliver mere overfladisk i samme Forhold, som Tiden forkortes. Men paa den anden Side synes det unægteligt, at der fra Dimissorers og Læreres Side maatte kunne gjøres mere, for at holde dem fra at gaa for tidlig op til Examen, hvis ikke Fordringen om en Dimissor skal synke ned til at være en ganske betydningsløs Form. Naar flere Lærere og særlig Lærerne i de betydeligste Fag erklære Vedkommende for umoden, synes det at være Dimissors Pligt ikke at indmelde ham til Examen. Som Sagerne nu staa, kommer man uvilkaarlig til at savne Betingelser for Dimissionsrettens Bevarelse.

Det er en ganske naturlig Virkning af et overvejende Antal udygtige Examinander, at Maalestokken for Bedømmelsen af deres Kundskaber formindskes, som det tidligere var Tilfældet ved Universitetet, saavel ved Studenternes Examina, som ved de to Forberedelsesexamina; men, naar disse mindre dygtige og mindre vel forberedte Examinander indstille sig ved Skolerne sammen med disses mere modne eller bedre forberedte Disciple, saa skulde det synes nogenlunde let at fastholde den samme Maalestok for dem alle. I denne Henseende vises der imidlertid af mange af de examinerende Lærere altfor stor Blødhed og altfor urimeligt Hensyn til Privatisternes og Skoledisciplenes forskellige Stilling. Den eneste Forskjel, hvortil der bør tages Hensyn, er den, som hidrører fra, at Privatisterne for det meste ikke, saaledes som Skoledisciplene, prøves af deres egne Lærere, saa at de nok kunne føle sig mindre frie; men ellers bør, i alt Fald for

saa vidt man ved Examinationen holder sig strengt til de foreskrevne Fordringer og ikke gaar lidt ud over dem, hvad Examinator undertiden kan gjøre for sine egne Disciple, de to Klasser Examinander stilles ganske ens. Kræver man saaledes en korrekt Oversættelse paa godt Dansk af sine egne Disciple, bør den ogsaa forlanges af Privatisterne; den Kundskab i Grammatik, Litteraturhistorie, Antikviteter og Mythologi, som med streng Ret kræves af hine, bør disse ogsaa kunne præstere osv. Der bør ikke drages nogen Grænse imellem Fordringerne til Skoledisciple og til Privatister. Paa samme Maade forholder det sig med Hensyn til Bedømmelsen af deres Præstationer; værdiløse Arbejder og mangelfulde Kundskaber maa overalt rammes ligelig af daarlige Karakterer. Men det er endnu en almindelig Svaghed ikke at give »slet« for, hvad der virkelig er slet, men saasnart der viser sig en, om end meget ringe Antydning af Kundskab, saa strax derved at lade sig bevæge til at fælde en mildere Dom. Selve Examinationsmaaden bør heller ikke være mere overdækkende, mere suggestiv ligeoverfor den ene Klasse Examinander, end overfor den anden; men mangen Examinator farer i den Henseende lempeligere frem imod den ham ubekjendte Privatist end imod sin egen Discipel. Saalænge der ikke arbejdes hen til større Strengthed i denne Henseende, ville mange umodne Studerende lokkes til Universitetsstudier, som ligge over deres Kræfter, og spille deres Ungdom paa uopnaaelige Formaal.

Iøvrigt finder Inspektionen iaar kun Anledning til nogle faa Bemærkninger med Hensyn til de lærde Skolers Prøver.

Ved Opgivelserne i Latin og Græsk har der, navnlig for Privatisternes Vedkommende, vist sig saadanne Uregelmæssigheder, at Lovbestemmelserne derom, i alle Fald efter deres Mening og Aand, maa siges ikke at være fulgte. Derom finder Inspektionen sig foranlediget til følgende Bemærkninger. Det maa kaldes utilladeligt at opgive til fjerde Klasses Hovedexamen Cæsars Gallerkrig anden og tredje Bog som fyldstgjørende Fordringerne i latinsk Prosa. Det kan heller ikke godt forsvares, i Græsk Poesi alene at opgive Homers Odysse sjette Bog; Minimum maa være ca. 500 Vers. Det bør tilraades i latinsk Poesi alene at holde sig til Ovids Metamorphoser eller Virgils Æneide.

Hvad sjette Klasses Pensum angaar, er det selvfølgelig tilladt at erstatte de i Anordningen nævnte Værker med andre, men Inspektionen maa gjentage sin Bemærkning i Cirkulære af 19de Juni 1882: »naar i Latin og Græsk andre Forfatters Skrifter opgives som læste istedetfor dem, der eksempelvis ere nævnte i de kongelige Anordninger af 5te August 1871 og af 16de Juni 1882, maa det opfattes som en Selvfølge, at det bliver Skrifter af omtrent lignende Vanskelighed«. Man vil f. Ex. ikke kunne regne en Komædie paa ca. 1,000 Vers af Plautus eller Terents som gyldig Erstatning for ca. 1,000 Vers af Horats's Breve, og det vil være urigtigt at lade Plinius's Breve danne Erstatning for historisk Latin, som sket er. Det maa forlanges, at i alt Fald de fleste af de i Anordningen nævnte Hovedforfattere ere repræsenterede i det opgivne Pensum (Demosthenes og Tacitus nærmest undtagne). Det er ikke stemmende med Lovens Aand, naar man et Sted aldeles har forsømt at læse Herodot, selv om Erstatningen der-

for i Vanskelighed overgik ham og i Omfang svarede til det af hans Historie forlangte Pensum. Heller ikke er det korrekt at lade attisk Græsk være alene repræsenteret ved Arbejdet af Platon, der maa i det mindste være læst noget af to eller tre forskellige Forfattere. Privatisterne vise gennemgaaende Tilbøjelighed til at opgive adskillige Sider (Kapitler, Vers), mindre end det, der i Anordningen er betegnet som Minimum; det er nødvendigt herefter strengt at paase, at Minimum er læst fuldt ud.

Oversættelsen af det statarisk læste sker undertiden, ogsaa af Skoledisciple, i en Form, som vidner baade om Mangel paa Omhu og om ringe Færdighed i Brugen af Modersmaalet, en Fejl, der iøvrigt ogsaa kan komme frem ved Oversættelsen fra levende Sprog, saavel som i andre Fag, hvad enten det kommer an paa Fortælling og Beskrivelse eller paa Tankens skarpe og klare Udtryk. Det er en af de vigtigste Fordringer til en Student, at han besidder et for sin Alder passende Herredømme over sit Modersmaal. Det maa fremdeles forlanges, at Oplæsningen vidner om, at Tanken følger Ordene og at Examinanden i de klassiske Sprog er fortrolig med saavel Hexametret, som de mest bekendte lyriske Versemaal hos Horats. Efter at Anordningen af 16de Juni 1882 væsentlig har lettet Repetitionsarbejdet saavel til fjerde Klasses Hovedexamen, som til Afgangsprøven, maa der kunne fordres anvendt større Flid af de Studerende selv paa det, der opgives.

Den almindelige Forberedelsesexamen i den nye Form holdes nu ved en stor Mængde Skoler i Landet, dels med, dels uden Forbindelse med Latinskolerne. Udfaldet deraf er ved de gode Realskoler i Reglen bedre, i det mindste i nogle Retninger, end ved de lærde Skoler, hvor altfor ofte kun de mindst begavede Disciple vælge at slutte med denne Examen. I Mathematik synes det endog, som om fjerde Klasses studerende Disciple staa vel meget tilbage for Realskolens Elever, formodentlig fordi Studiet af de gamle Sprog optager saa stor en Del af hines Tid og Kraft.

De nye Bestemmelser for Undervisningen og Prøven i Dansk ved Forberedelsesexamen ere blevne vel modtagne, og Lærerne arbejde med Iver paa at naa det foreskrevne Maal, om end nogen Famlen viser sig og nogen Uensartethed er tilstede. Oplæsningen er især meget forskjellig, idet Lærerne paa sine Steder have Dialektejendommeligheder at bekæmpe og Følgerne af tidligere mangelfuld Undervisning at udrydde; maaske har det ogsaa sin Vanskelighed at faa de ældre Disciple til at anvende tilstrækkelig Omhu og Flid paa Forberedelsen til Oplæsningen paa Skolen, men naar det indpræntes dem, at Oplæsningens Beskaffenhed vil faa Indflydelse paa Bedømmelsen af Præstationen i det hele, saa synes her at være et Punkt, hvor den Discipel, der bryder sig om at bestaa godt, ogsaa let kan bringes til at medvirke dertil. Hovedfordringerne maa være: Tydelighed, rigtig Betoning saavel af Sætningens enkelte Ord, som af Ordenes Stavelser, og et Udtryk, der vidner om Forstaaelse af det læste. Man bør bekæmpe den altfor udbredte Frygt for, at man ved en udtryksfuld Oplæsning skulde gøre sig skyldig i Affektation. Ved Stilene maa Vægten især lægges paa Retskrivning og

Interpunktion, som ikke overalt har været tilfredsstillende, dernæst paa rent dansk Sprog, men ogsaa en god Ordning af Stoffet, der jo paa dette Standpunkt altid er bekjendt, maa kunne opnaas, naar Disciplene vænnes til at gjøre Dispositioner til Stilene inden Nedskrivningen. For at en Gjenfortælling af de læste Litteraturprøver skal blive endog blot nogenlunde tilfredsstillende, maa der nødvendig gjøres et for Disciplens Alder og Standpunkt passende Valg først af Forfattere og dernæst af disses Arbejder. Vælger man noget, der ligger Disciplen for højt, som f. Ex. Hertz's Gjengangerbreve eller Kierkegaards opbyggelige Taler, saa gjør man urimelige Fordringer til dem og vækker ingen sand og naturlig Interesse for Litteraturen; vælger man derimod, hvad der ligger ham for lavt, som Stykker af Sekondtheatrenes Repertoire, Holbergs svageste Komedier, populære Viser eller kun løsevrevne Brudstykker af gode Skrifter, saa bidrager man intet til hans aandelige Udvikling. Valget af Skrifter, der vække Disciplenes Opmærksomhed for Forhold, der stride imod Sædeligheden, bør undgaaes, og desto mere, jo højere Forfatteren staar i Litteraturen. Hovedopgaven maa være af de bedste Forfatters Frembringelser at vælge Stof af vækkende, nærende og løftende Indhold. Gjenfortællingen har i det hele været god, undertiden præget af nogen Forlegenhed, undertiden for meget blot Indholdsreferat, men mange Disciple have med øjensynlig Interesse og Sans for baade Indhold og Form gjængivet det Læste. Lærerenes Bestræbelse for at aabne Disciplens Blik for Digtningens og de deri optrædende eller omtalte Personers Karakter er ogsaa paa mange Steder umiskjendelig; der maa siges i det hele at være arbejdet med Liv og Kjærlighed til Opgaven. Det maa dog bemærkes, at ikke alt, hvad der er læst, kan være Gjenstand for egentlig Gjenfortælling; dertil egne sig i Grunden kun de episke og dramatiske Skrifter. Lyriske og af Reflexioner gjennemtrængte Skrifter, passende for Disciplenes Standpunkt, maa naturligvis være læste; deres Indhold kan kun ikke gjenfortælles, men vel gjøres til Gjenstand for Bemærkninger, som Examinator maa kunne fremkalde. Den grammatiske Analyse er for det meste i den rette Gang, men undertiden dreje Spørgsmaalene sig idelig kun indenfor en vis snæver Kreds, saasom om de enkelte Ords Klasse og Bøjningsformer og de enkelte Sætningers Art. Maaske skriver det utilfredsstillende ved Examen i Analyse sig for en Del fra Manglen paa en ordentlig videnskabelig dansk Grammatik til Brug for Lærerne.

Den engelske Versions Indfyldelse paa Karakteren for dansk Stil synes man ofte at tage altfor tungt paa. Hovedhensigten med at tillægge Versionen en saadan Virkning er formentlig at vække og styrke Bestræbelserne for Oversættelse paa godt Dansk. Vort Sprog har lidt og lider den Dag i Dag ved Indførelsen af Former og Vendinger fra fremmede Sprog, navnlig Tysk og Engelsk, saasom: »at bruge saa lang Tid om at bevæge sig« (paa Dansk: »være saa længe om« eller »bruge saa lang Tid til«) o. s. v. eller »Aar efter Aar«, (year after year, men paa Dansk: »det ene Aar efter det andet«, eller: »Aar for Aar«, eller Aar ud, Aar ind«) o. s. v. Det maa være Skolens Opgave at modvirke

saa unødvendige Forvanskninger af Sprogformen baade i Tale og i Skrift. Der er Ejendommeligheder i Engelsk, som friste til ordret Gjengivelse paa Dansk; sker det, vedkommer det mere Modersmaalet end det fremmede Sprog, saa at Bedømmelsen fra det førstes Standpunkt er ganske berettiget. Men Tanken har derfor dog ikke været, at den engelske Versions Sprog, Retskrivning og Interpunktion skulde have samme Indflydelse paa Karakteren for Dansk som den danske Stil. Fejlene i de to sidstnævnte Henseender ville sikkert fordele sig ligelig over begge Arbejder, saa at Hensyn dertil i Versionen er overflødig, medens Fejl i dansk Sprogbrug lettere komme uvilkaarlig frem i en Oversættelse end ved Tankernes sædvanlige Udtryk i Modersmaalet. Den Opfattelse finder Inspektionen derfor fuldkommen korrekt, som hos flere Censorer har været gjældende i Aar, at Versionen blot skal have en forbedrende eller forringende Indflydelse efter Beskaffenheden af det Sprog, hvori den er affattet.

Historien har i Realskolerne en mindre heldig Stilling end i de lærde Skoler, baade fordi den i hine ingen Støtte har i de klassiske Fag og fordi det er vanskeligere for Realskolerne at faa gode Lærere i et Fag, som altfor mange ere tilbøjelige til at tro sig i Stand til at undervise i, selv om de kun besidde den Kundskab deri, hvormed de have forladt Skolen. Desto nødvendigere er det for Skolen og for Lærerne at sikre sig virkelig paalidelig Kundskab i det Omfang, hvori den kan faas. Denne Bemærkning er der Grund til at gjøre, fordi der paa sine Steder mærkes nogen Tilbøjelighed til at tage imod unøjagtige Svar og til endog rent at overhøre positive Fejl.

Det er endnu ikke overflødigt at indskjærpe Medoptagelse af den matematiske og fysiske Geografis Hovedpunkter i Geografiundervisningen, uden at dog derfor dette Fags politiske og statistiske Side trykkes. De europæiske Landes Grænser maa kjendes sikkert og deres Størrelse og Indbygteral ikke tages ganske løst; man maa hellere opgive visse Fordybelse i almindelige Betragtninger og Udviklinger. Desværre tvinger det indskrænkede Timetal, Geografien nu har faaet, Læreren til at begrænse sig mere end forhen, men det gjælder da om at bruge Tiden paa bedste Maade, og det har ogsaa vist sig, at dygtige Lærere have forstaaet passende at hævde Fagets Plads. Men dertil kræves blandt andet, at man ved at samle alle Disciplenes Opmærksomhed i Timerne om gode Væggekort (helst de Sydowske) forvisser sig om, at alles Tanker ere beskjæftigede paa samme Maade, saa at de kunne være rede til paa ethvert Punkt af Overhøringen at tale med om de foreliggende Spørgsmaal. Sidder derimod hver Discipel med sit Kort for sig, har man mindre Sikkerhed for, at han virkelig følger med; han kan undskyldte sin Mangel paa Opmærksomhed med Besvær ved at finde Stederne paa Kortet, han kan lade sig distrahere af andre Ting paa Kortet selv, og endelig fristes den mindre samvittighedsfulde Discipel til paa og ved Kortet at gjøre Optegnelser, som kunne støtte ham ved Overhøringen.

Det store Antal Realskoler, som efterhaanden indrette sig paa at holde almindelig Forberedelsesexamen, har, især naar de arbejde med et mindre Antal Elever og som Følge

deraf med et lidet Lærerpersonele, ondt ved at skaffe sig ret tilfredsstillende Lærere i et Fag, som Naturhistorie, der allerede i og for sig kræver en omfattende Kundskab til Naturen, men gjør det i saa meget højere Grad, som Disciplenes Videbegjærighed ikke sjældent forlanger Oplysninger, der ligge udenfor det almindelige Omraade, hvorpaa Skolen bevæger sig. Dertil kommer Fordringen til at passe og udvide de til Undervisningen nødvendige Samlinger, som fra først af gerne ere tilstede i en meget ufuldkommen Form. Det er derfor ganske naturligt, at Faget i Begyndelsen ikke giver rigtig gode Resultater. Men naar man ser hen til, hvorledes de ældre Realskoler for største Delen nu have bragt det til et passende eller i det mindste taaleligt Standpunkt i denne Retning, og hvorledes selv nye Realskoler have taget sig op, efterat det er blevet dem klart, hvad der forlanges, saa tør man haabe, at de endnu tilstedeværende Mangler ogsaa inden føje Tid ville være ganske eller tildels hævede. Hovedsagen er at aabne Disciplenes Øjne for Formerne i den levende Natur, vænne dem til en omhyggelig Beskrivelse deraf og derefter gjøre deres Slutninger om disse Formers Gruppering indbyrdes. Dette opnaas kun ved gode Læremidler og stadig Øvelse under en Lærer, som behersker Stoffet.

De praktiske Regneopgaver, som iaar ere givne første Gang i større Omfang, ere blevne behandlede med noget ulige Held. Enkelte Skoler have, selv med et stort Discipeltal til Examen, leveret lutter Besvarelser, som stode til Karakteren »godt« og derover, medens andre, ofte med faa Examinander, snarere have faaet deres fleste Karakterer derunder. I en enkelt Inspektionskreds have dog af 69 Karakterer de 38 været »ug.« og »mg.«, de 19 »godt« og 12 derunder. Der kan vistnok udsættes paa enkelte Besvarelser, at visse Beregninger ske med uforfødent Omsvøb (som naar en vis Procent skal findes af Beløb i fremmede Møntsorter, og man saa først beregner det af disse Beløb i Kroner og Øre og lignende) og at Opstillingen ikke altid er heldig, men i det hele taget er Resultatet ret tilfredsstillende. Undertiden viser der sig en Tilbøjelighed til at undgaa Decimalbrøk eller maaske blot Mangel paa Øje for, hvormegit Decimalbrøker ere at foretrække for almindelige Brøker, baade til Regninger og til Sammenligning imellem flere Resultater. Jo mere Decimalsystemet trænger igjennem overalt i Mønt, Maal og Vægt, desto nødvendiggere er det at vænne Ungdommen til praktisk Brug deraf og til Forstaaelse af Fordelene derved.

De mange Realskoler, som efterhaanden ere optagne under Inspektionens Kontrol, have endnu ikke alle kunnet tilægge sig samme Maalestok for Bedømmelsen af Præstationerne, som anvendes ved de lærde Skoler og de ældre Realskoler. Navnlig viser dette sig ved en altfor liden Tilbøjelighed til at anvende de daarlige Karakterer paa de ringeste Besvarelser, selv naar Karakteren kun rammer en enkelt af de Præstationer, der samlede skulle give en Karakter for Faget. Medens der indrømmes Skolerne al Frihed til igjennem Læremidler, Methode, Timetabel, daglig Karaktergivning eller Bedømmelse paa anden Maade o. s. v., at udvikle deres Ejendommelighed, saa kan det ikke tilstedes dem at lægge hver sin Maalestok til Grund for den endelige

Bedømmelse ved en Prøve, der for Folket og Staten skal have en vis Betydning, uden Hensyn til, ved hvilken Skole den er aflagt, ligesom ogsaa den altfor milde Dom, der fældes paa et Sted, gjør Uret imod alle dem, der andensteds ere blevne strængere bedømte.

Allerede selve Indførelsen af en Ordenskarakter synes at have haft en heldbringende Virkning, hvilket ogsaa ses, naar man sammenligner Realskolernes skriftlige Arbejder med adskillige studerende Disciples; thi skjøndt megen tidligere Uorden i den Henseende nu er fjernet fra de lærde Skoler, er det dog ikke sket lige let og lige villig overalt, saa at der endnu adskillige Steder kan være noget tilbage at ønske, ikke at tale om, at det store Flertal af studerende Privatister ogsaa paa dette Punkt gjør sig uheldig bemærket. Der er ganske vist den Fare ved Ordenskaraktern, at den kan benyttes til at liste den igjennem Examen, som ikke ved sine Kundskaber kan naa Maalet. Det er derfor rigtigt, at der overalt dømmes efter de samme Regler og at Karakteren overalt tilvejebringes paa samme Maade. Naar et skriftligt Arbejde er renlig behandlet, ikke fuldt af Rettelser, læselig skrevet, de matematiske Besvarelser ledsagede af fornøden Text og saaledes ordnede, at Gangen i Behandlingen tydelig ses, saa maa det fortjene »mg.« for Orden, selv om Haandskriften ikke er smuk eller god. Først naar det tillige udmærker sig i den sidste Henseende og er ganske frit for Rettelser m. m., er der Grund til at gaa højere op, og i samme Grad, som det i de nævnte Retninger lader noget tilbage at ønske, er der Grund til at gaa længere ned, endog til negative Karakterer, om ganske utilbørlig Skjødsløshed skulde skinne igjennem. Naar dernæst de tre Censorer i hvert af de Fag, hvori der gives skriftlig Opgave, enes om en Karakter for Orden, som opgives til Skolens Bestyrer, saa har denne derefter kun at tage Middeltallet af de tre ham opgivne Karakterer for at faa Hovedkarakteren for Orden. Der er ingen Grund til at lade nogen af de tre Ordenskarakterer faa større Betydning end de andre to, om det end maaske ofte kan ske, at Vanskelighederne ved at bevare god Orden i en mathematisk Udarbejdelse for den Uøvede kunne bevirke, at denne snarest kommer til at faa en nedsættende Virkning. Saaledes som her er angivet, er man paa de fleste Steder gaaet frem ved Tilvejebringelsen af Ordenskaraktern og saaledes synes Hensigten dermed at kunne fyldestgøres.

6. Minist. Skrivelse af 24de November 1883: I Anledning af et gjennem Adjunkt ved Aalborg Kathedralskole L. Fabritius modtaget Andragende, hvori Viggo Petersen ansøger om Ministeriets Tilladelse til ved bemeldte Skole at underkaste sig Prøven i latinsk Stil til Jul dette Aar, skulde man herved meddele Hr. Rektoren til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjørelse, at Ministeriet Intet mod det Ansøgte vil have at erindre, saaledes at De bemyndiges til at give den paagjældende Stilopgave.

7. Minist. Skrivelse af 11te Marts 1884: Ved i behagelig Skrivelse af 25de f. M. at meddele, at Discipel J. A. Bang Biering, der ved Oprykningsexamen fra 5te til 6te Klasse i

Sommeren 1883 opnaaede et saa ringe Resultat, at Skolen ikke fandt at burde opflytte ham i sidstnævnte Klasse, i den forløbne Del af Skoleaaret har modtaget Undervisning sammen med 6te Klasses Disciple, medens han dog betragtedes som Discipel i 5te Klasse, har Hr. Rektoren indstillet, at den nævnte Discipel efter de af dem nærmere oplyste Omstændigheder maa betragtes som opflyttet i 6te Klasse fra Skoleaarets Begyndelse, saaledes at han faar Ret til at indstille sig til Afgangsexamen til Sommer.

I Anledning heraf skulde man herved tjenstligst meddele Dem til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjørelse, at Ministeriet efter Omstændighederne herimod Intet vil have at erindre.

8. Minist. Skrivelse af 22de Marts 1884: Paa dertil given Foranledning skulde man herved tjenstligst meddele Hr. Rektoren, at Ministeriet, saafremt Skolen ønsker det, Intet vil have at erindre imod, at der i Betragtning af, at Paaskeferiens Begyndelse i Aar indtræffer umiddelbart efter Hans Majestæt Kongens Fødselsdag, Tirsdagen den 8de April, maa gives Skolen Ferie ogsaa om Mandagen i samme Uge, imod at Undervisningen efter Paaskeferien begynder en Dag tidligere end foreskrevet, nemlig Tirsdagen den 15de April.

9. Minist. Skrivelse af 5te April 1884 (til Skolens Forstanderskab): Efter at have modtaget Forstanderskabets Erklæring i behagelig Skrivelse af 25de f. M. skal Ministeriet herved meddele Samme til behagelig Efterretning og videre Foranstaltning, at det efter Omstændighederne formener at burde give sit Samtykke til, at der fra førstkommende April Flyttedag tillægges Hr. Rektoren en Huslejegodtgjørelse af 1000 Kr. aarlig af Skolens Kasse, imod at De fra samme Tidspunkt fraflytter den Dem tilstaaede Fribolig, for at denne kan benyttes til en midlertidig Udvidelse af Skolens Undervisningslokaler i Overensstemmelse med Bygningsinspektør, Professor Walthers hoslagt tilbagefølgende Forslag, samt at der til Iværksættelsen af denne Foranstaltning anvendes et Beløb af indtil 3817 Kr. foruden 954 Kr. til Anskaffelse af det fornødne Skolemateriel i de nye Lokaler.

10. Minist. Skrivelse af 19de April 1884 (til Skolens Forstanderskab): I Forbindelse med sin Skrivelse af 5te ds. undlader Man ikke tjenstligst at meddele Forstanderskabet, at den Hr. Rektoren tillagte Huslejegodtgjørelse af 1000 Kr. aarlig fra April Flyttedag d. A. vil være at udbetale med $\frac{1}{4}$ kvartaliter forud, samt at det fornødne Inventarium til Rektors Aftrædelsesværelse paa Skolen maa anskaffes paa Skolens Regning, i hvilken Henseende et Overslag forventes Ministeriet forelagt til Godkjendelse, og at den i bemeldte Aftrædelsesværelse om Vinteren nødvendige Varme og Belysning maa ydes af Skolen.

8. Skolens Afgang- og Aarsprøver.

Den skriftlige Del af 6te stud. Klasses og 4de Realklasses Afgangsprøver samt af 4de stud. Klasses Aarsprøve afholdes efter Ministeriets Bestemmelse d. 16de, 17de og 18de Juni, til hvilken Tid ogsaa 5te Klasse har skriftlig Examen. For Skolens øvrige Disciple afholdes den skriftlige Prøve d. 30te Juni og d. 1ste Juli.

Den mundtlige Del af Prøven foregaar i følgende Orden:

Lørdag den 21de Juni.

Kl. 11.

VI. Klasses Vær. VI (4 Disc.). *Engelsk* (Hd., Adjunkt Bischoff, N.).

Kl. 2.

— VI (5 Disc. og 1 Privatist). *Engelsk* (Hd., Adjunkt Bischoff, N.).

Fredag den 27de Juni.

Kl. 8.

VI. Klasses Vær. VI a (7 Disc.). *Fransk* (D., Dr. Paludan, F.).

Kl. 4.

— VI b (4 Disc., 2 Privat.). *Historie* (Hd., Dr. Paludan, Wb.).

Lørdag den 28de Juni.

Kl. 8.

VI. Klasses Vær. VI a. *Historie* (Hd., Dr. Paludan, Wb.).

Kl. 11.

— VI (2 Disc. og 1 Privat.). *Tysk* (Akj., Dr. Paludan, Wf.).

Kl. 4.

— VI b. *Fransk* (D., Dr. Paludan, F.).

*Mandag den 30te Juni**) .

Kl. 8.

a. VI a. *Latin* (R., Rektor Iversen, Hn.).

*) De foran Klassebetegnelserne staaende Bogstaver a, b, c og d angive de Værelser, i hvilke der examineres.

Kl. 4

- a. *IV a. Latin* (Hn., Rektor Iversen, R.).
- b. I S₁ og (Kl. 5^{1/2}) I S₂. *Latin* (Akj., F.).

Tirsdag den 1ste Juli.

Kl. 8.

- a. *VI b. Latin* (R., Rektor Iversen, Hn.).
- b. 4 R. *Mathematik* (O., Adjunkt Hauschultz, Wd.).

Kl. 2.

- a. *IV b. Latin* (Hn., Rektor Iversen, R.).

Kl. 4.

- b. *VI a. Naturlære* (Wd., Adj. Hauschultz, O.).
- V. *Klasses Vær.* II a₁ og (Kl. 5^{1/2}) II a₂. *Religion* (Wb., D.).

Onsdag den 2den Juli.

Kl. 8.

- a. *VI. Dansk* (Hn., Docent V. Thomsen, R.).
- b. *IV a. Matematik* (Wd., Adj. Hauschultz, O.).
- c. I a R. *Engelsk* (Hd., F.).
- d. I b R. *Engelsk* (N., D.).

Kl. 11.

- c. V a og (Kl. 12) V b. *Historie* (Hd., Wb.).
- d. III a og (Kl. 12) III b. *Naturhistorie* (N., Asm.).

Kl. 12.

- a. 3 a og (Kl. 1) 3 b. *Dansk* (Wf., D.).

Kl. 4.

- a. *VI a. Græsk* (Akj., Doc. Thomsen, R.).
- b. *VI b. Naturlære* (Wd., Adj. Hauschultz, O.).
- c. II a₁ og (Kl. 5^{1/2}) II a₂. *Historie* (Wb., Hn.).
- d. II b₁ og (Kl. 5^{1/2}) II b₂. *Geografi* (N., Wf.).

Torsdag den 3dje Juli.

Kl. 8.

- a. *VI b. Græsk* (Akj., Doc. Thomsen, R.).
- b. *IV b. Matematik* (Wd., Adj. Hauschultz, O.).
- c. 4 R. *Engelsk* (N., Hd., F.).
- d. 2 f. *Fransk* (D., Wf.).

Kl. 11.

- a. III b og (Kl. 12) III a. *Religion* (Wb., Akj.).

- c. II a S₁ og (Kl. 12^{1/2}) II a S₂. Fransk (F., D.).
 d. I b R. Tysk (Wf., Hd.).

Kl. 2.

- a. VI. Oldnordisk (Hn., Doc. Thomsen, Wf.).

Kl. 4.

- b. 3 a og (Kl. 5) 3 b. Tysk (Akj., Wd.).
 c. I S₁ og (Kl. 5^{1/2}) 1 S₂. Dansk (Asm., Wb.).
 d. II b S₁ og (Kl. 5^{1/2}) II b S₂. Fransk (F., D.).

Fredag den 4de Juli.

Kl. 8.

- a. IV S a. Græsk (R., D., Akj.).
 b. V. Engelsk (Hd., N.).
 c. 1 f₁ og (Kl. 9^{1/2}) 1 f₂. Fransk (F., Wb.).
 d. III b og (Kl. 9) III a. Arithmetik (O. Asm.).

Kl. 11.

- a. IV S b. Græsk (R., D., Akj.).
 b. 3 b og (Kl. 12) 3 a. Arithmetik (Wd., Asm.).
 c. I a R. Tysk (F., Hn.).
 d. II a₂ og (Kl. 12^{1/2}) II a₁. Naturhistore (N., O.).

Kl. 4.

- a. 4 R a og (Kl. 5) 4 R b samt IV M. Naturlære.
 (Wd., Asm., O.).
 b. V. Tysk (Wf., F.).
 c. I S₂ og (Kl. 5^{1/2}) 1 S₁. Tysk (Akj., R.).
 d. II b₂ og (Kl. 5^{1/2}) II b₁. Naturhistorie (N., Hn.).

Mandag den 7de Juli.

Kl. 8.

- a. II a S₁ og (Kl. 9^{1/2}) II a S₂. Latin (R., Wf.).
 b. IV a. Fransk (D., F., Akj.).
 c. III a og (Kl. 9) III b. Geometri (O., Asm.).
 d. 3 a og (Kl. 9) 3 b. Geografi (N., Hn.).

Kl. 11.

- a. II b S₁ og (Kl. 12^{1/2}) II b S₂. Latin (Wf., R.).
 b. I a₁ og (Kl. 12^{1/2}) I a₂. Historie (O., Hd.).
 c. IV b. Fransk (D., F., Akj.).
 « (Kl. 12^{1/2}) 4 f. Fransk (F., D., Akj.).
 d. I b₁ og (Kl. 12^{1/2}) I b₂. Historie (Wb., Hn.).

Kl. 4.

- a. V a og (Kl. 5^{1/2}) V b. Latin (Hn., R.).

- b. 2 R. Engelsk (F., Hd.).
- c. 3 a og (Kl. 5) 3 b. Geometri (Wd., O.).
- d. III a og (Kl. 5) III b. Geografi (N., Wb.).

Tirsdag den 8de Juli.

Kl. 8.

- a. V b og (Kl. 9 $\frac{1}{2}$) V a. Græsk (D., R.).
- b. IV a. Tysk (F., Wf., Akj.).
- c. I b R. Dansk (Hn., Asm.).
- d. II a₁ og (Kl. 9 $\frac{1}{2}$) II a₂. Geografi (N., Hd.).

Kl. 11.

- a. I S₂ og (Kl. 12 $\frac{1}{2}$) I S₁. Fransk (F., D.).
- b. 4 R. Dansk (Hn., R., Wf.).
- c. II b₁ og (Kl. 12 $\frac{1}{2}$) II b₂. Historie (Wb., O.).
- d. 3 b og Kl. 12) 3 a. Naturhistorie (N., Wd.).

Kl. 3.

- b. IV b. Tysk. (F., Wf., Akj.).

Kl. 4.

- c. I b₂ og (Kl. 5 $\frac{1}{2}$) I b₁. Religion (Wb., D.).
- d. I a₂ og (Kl. 5 $\frac{1}{2}$) I a₁. Matematik (Asm., Wd.).

Kl. 6.

- a. 4 R. Tysk (F., Akj., R.).

Onsdag den 9de Juli.

Kl. 8.

- a. V a og (Kl. 9 $\frac{1}{2}$) V b. Oldnordisk og Dansk (Wf., R.).
- b. III a og (Kl. 9) III b. Historie (Wb., D.).
- c. I b₁ og (Kl. 9 $\frac{1}{2}$) I b₂. Matematik (Asm., Hn.).
- d. IV a og (Kl. 9 $\frac{1}{2}$) IV b. Geografi (N., Wd., O.).

Kl. 11.

- a. II b S₁, (Kl. 12) II b S₂ og (Kl. 1) II b R. Arithmetik (O., Wd.).
- b. II a S₁ og (Kl. 12 $\frac{1}{2}$) II a S₂. Tysk (F., R.).
- c. II b R og (Kl. 12) II a R. Tysk. (Akj., Wf.).

Kl. 12.

- d. 4 R. Geografi (N., Hn., Asm.).

Kl. 3.

- a. 2 R. Dansk (Hn., Wf.).

Kl. 4.

- b. 3 a og (Kl. 5) 3 b. Religion (Wb., O.).

- c. III a og (Kl. 5) III b. Tysk (Akj., R.).
 d. I a₁ og (Kl. 5^{1/2}) I a₂. Naturhistorie (N., Hd.).

Kl. 6.

- a. 3 f. Fransk (F., Wd.).

Torsdag den 10de Juli.

Kl. 8.

- a. II b₂ og (Kl. 9^{1/2}) II b₁. Geometri (O., Asm.).
 b. V a og (Kl. 9^{1/2}) V b. Fransk (D., F.).
 c. III b og (Kl. 9^{1/2}) III a. Latin (Wf., R.).
 d. IV b og (Kl. 9^{1/2}) IV a. Naturhistorie (N., Wd., Hd.).

Kl. 11.

- a. III b og (Kl. 12) III a. Fransk (F., D.).
 c. I a₂ og (Kl. 12^{1/2}) I a₁. Religion (Wb., R.).

Kl. 12.

- b. 3 b og (Kl. 1) 3 a. Historie (Hd., Wf.).
 d. 4 R. Naturhistorie (N., Hn., Wd.).

Kl. 4.

- a. II b S₂ og (Kl. 5^{1/2}) II b S₁. Tysk (F., R.).
 b. 3 b og (Kl. 5) 3 a. Engelsk (Hd., Hn.).
 c. II a₂ og (Kl. 5^{1/2}) II a₁. Geometri (Asm., O.).
 d. I b₂ og (Kl. 5^{1/2}) I b₁. Naturhistorie (N., Akj.).

Fredag den 11te Juli.

Kl. 8.

- a. II a₁ og (Kl. 9^{1/2}) II a₂. Arithmetik (Asm., O.).
 b. 4 R. Historie (Hd., Wb., R.).
 c. 3 R a og (Kl. 9^{1/2}) 3 R b samt III M. Natur-
 lære (Wd., Hn.).
 d. I a₁ og (Kl. 9^{1/2}) I a₂. Geografi (N., Wf.).

Kl. 11.

- a. V b og (Kl. 12^{1/2}) V a. Naturlære (Wd., Asm.).
 b. IV a og (Kl. 12^{1/2}) IV b. Historie (Hd., O., Wb.).
 d. III S. Græsk. (D., R.).
 c. I b₁ og (Kl. 12^{1/2}) I b₂. Geografi (N., F.).

Kl. 3.

- b. II b₁ og (Kl. 4^{1/2}) II b₂. Religion (Wb., D.).
 c. I a R. Dansk (Wf., Hn.).

Lørdag den 5te Juli Kl. 10 prøves de til Optagelse anmeldte nye Disciple; de, der ere hindrede i

at møde til den Tid, prøves Tirsdag den 19de August Kl. 8, Form.

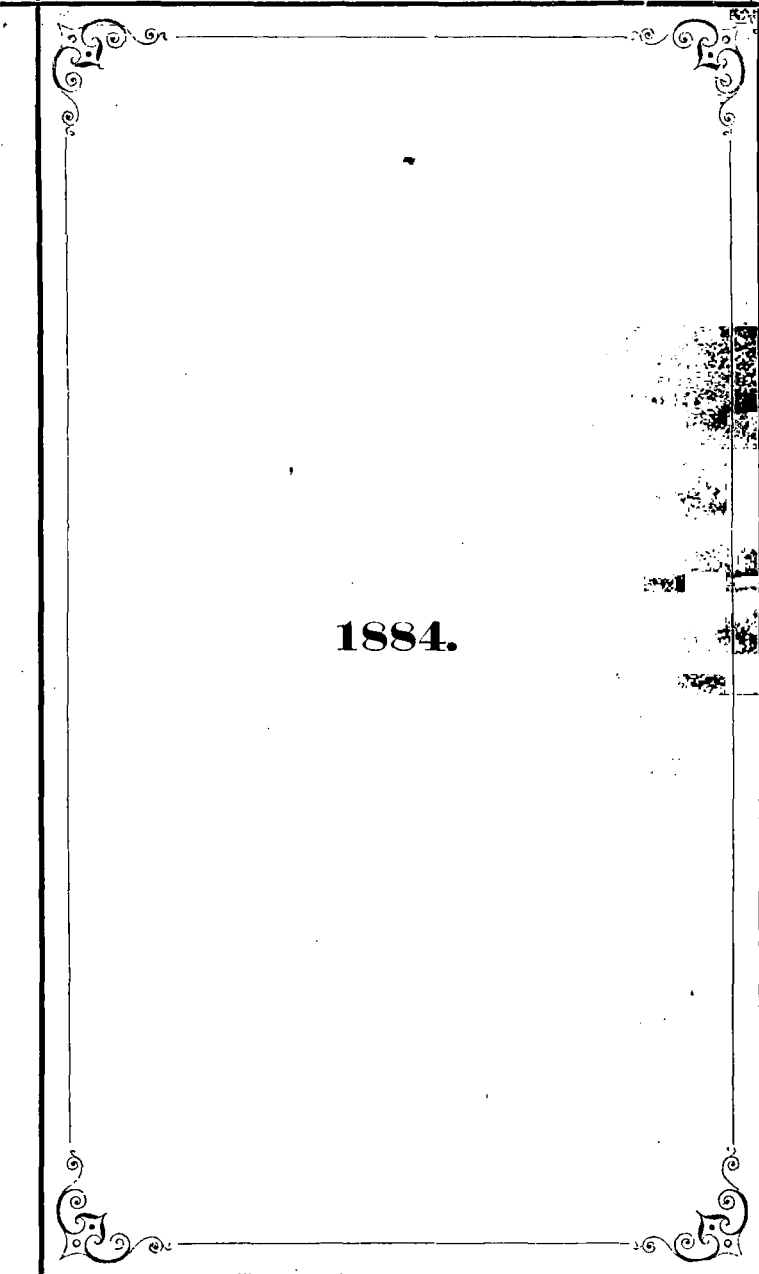
Lørdag den 12te Juli Kl. 4, Efterm. afholdes Sangprøve, hvorpaa Udfaldet af Prøverne og Disciplenes Omflytning bekendtgjøres.

Undervisningen i det nye Skoleaar begynder Tirsdag d. 19de August Kl. 1.

Disciplenes Forældre og Værger samt enhver, der har Interesse for Skolen og dens Gjerning, indbydes herved til at overvære de mundtlige Prøver og Slutningshøjtideligheden.

Aalborg Kathedralskole, den 4de Juni 1884.

D. H. Bøggild.

1884.